

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 28-వ తేది మంగళవారము

No. 126

నంపుటము ౧౦

ఈ పత్రికలో నాడు పంపిణీ చేయబడుచున్నది, ప్రామాణిక బహుళ ద్వితీయ ౨.

నంచిక ౧౨౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

పునరుజ్జీవము

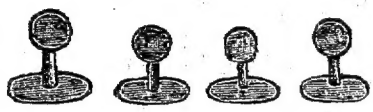
దక్కని దబ్బితో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధమౌతుంది. అమృతాంజనము అమృతకట్టమోదినిగల మాయమందుగాను, కలుపుమందులవలన మోసముగలుగును. వందభాషలలోని చూచుకొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటా వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మే మేల స్వల్పవస్తువులుకూడా తయారుచేసి,

సిద్ధముగా యుంచియున్నాము.

అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకోరుదురు.

మావద్ద చాలాకాలమునుండి లావాదేవి చేయుచున్న కాతాదారుల

ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశముపైనే వెండి, బంగారు బత్తానులు, కఫ గుం

డిలు, బొలు మొదలగునవి కూడ లాభమునే ప్రధానముగా యోచించక

సహాయము చేసి సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. పరంబంగారు, సిక్ వెండి, పూచీ ముద్రలు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చెవాళావరకోడ్డు, మద్రాసు.

1842

6

8512

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

(1) జాతకచక్రము (మండలి) యొక్క చక్రముగాని (2) పుట్టినతేది, జననకాలముగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపుణ్యము, మాత ఉత్తరము (చాయాసమయముగాని, ఈ మాటిలో నేదియో యొకటి మాత్రమే బంధించబడినది, జాతకునియొక్క రూపము స్వభావము, కరీరాశోన్మయము, భవనంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కిశోరి సౌఖ్యము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసియుండుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని

యొక్క ఆయుర్దాయము అభిరుచి, జరుగబోవు బ్రతివలన ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూర్వా జాతకము శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూర్వా జాతకమునకు రు. 5 లు, అగును. రు. 2 లు, అద్యాత్మ మందుగా పంపవలెను. కిక్కిన 8 రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము:— ముందు జాతకబోధకు ఒక సంవత్సరపు ఫలము

వెలలవారిగా వ్రాయుటకు రూ. 1-4-0, జన్మనక్షత్రముగాని లేక జన్మనామముగాని తెలిపిన చాలును.

ఆశ్రయ వేంకటేశాస్త్రి 'దైవజ్ఞాన' గోపాలపురం కొత్తపేటపోమ్మ, గోదావరిజిల్లా.

Ready For Sale.

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon

Prize per Copy Rs 10 Postage extra.

Best Medium for Advertisements:

Apply to:

Business Directory Co.,

15 Angappa Naick Street MADRAS.

Liberal Commission

Wanted Agents everywhere.

హిందీ హాటెలు డిక్టనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును. తెలుగు రూపాయ పోస్టేజీతో, మొత్తంగా కొంటే వాల్టాలోకు కమిషన్. త్వరపడండి. వం. ఆదినారాయణశాస్త్రి. అన్ని మార్పులలో దొరుకు. ఆశ్వుగంటేక్ ట్రస్ట్ కేస్. మద్రాసు.

రుధిరోద్ధారి సంవత్సర ఫలం

ఈ పద్ధతయందు గతపరచిన అన్ని గురుకులు భోజనం గల వివరాలది ప్రమేయముగా మందమైపోవును. పరిశీలించు

సీ! కలియుగాంతరమునం దిలనైదువేలపై నిరునది నాల్గు వత్సరములకును! సరిరుధిరోద్ధారి సం వత్సరమునందు పరివర్తనము జెందు ధరలు వినును! ప్రతివిల్పియునేయి వస్తుగోధుమబొన్న సజ్జరాగులు తెలల్ శనగపులప! మినుముకండి పొగాకు ధనియాలు పసపురు నాముబా అ విశేలు నగునుమంద! మిందులోగొన్ని మిక్కిలి మందమగుట! దోచునని యోగదృష్టిచే దాచే వల్లి! రామబ్రహ్మంబు గుంటూరుపురస్థు డరిసి పలికెనీసూక్తి దీని తత్త్వంబుగనుడు!!

దాచేవల్లి రామబ్రహ్మం గుంటూరు.

రత్నపురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ల వస్తువును పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమూలికా మహిమ తెలియనివారందరు. విశేషించి వ్రాసిన సరసము లేదు, శే 1-కి రు 3-4-0 లు. పెగలేహ్యము- అన్ని పెగరోగములను అద్భుతముగా తుడుపును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0, కేటలాగుడుచిరము

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రామవరం, గోదావరిజిల్లా.

శృంగార శ్రీ నాథము

142

కర్త - వేటూరి - ప్రభాకర శాస్త్రి

శ్రీనాథకవి దేశకాలములు, బాల్యము, విద్యాభ్యాసము, అభ్యసించిన విద్యలు, బంధువులు, రాజాశ్రయము, కొండ వీటి రాజమహేంద్రవర రెడ్డిరాజుల (పోలయవేమ, అనపోత, అనవేమ, కుమారగిరి, కాటయవేమ, పెదకోమటివేమ, రాచవేమ, అల్లయవేమ, వేమ, వీరభద్ర - ప్రభృతుల) యపూర్వచరిత్రలు, శ్రీనాథుని విద్యాభివృద్ధి, రెడ్డిరాజుల వైరుష్యము, గ్రంథములు, శ్రీనాథునిగ్రంథములు దేశాటనము, పండితవివాదములు, చాటుధారులు, వివోదగాధలు, కనకాభిషేకము, సర్వజ్ఞసింగ భూపాలవిషయము, రసాన్న సుధాకరాది గ్రంథవిషయములు, శ్రీదాభిరామచర్యలు, శ్రీనాథరచిత కావ్యములు, ఇత్యాదివిషయములనేకములు మిక్కిలి జాగ్రత్తతో నిండు వివరింపబడినవి, అనేక కావ్యములనుబంధమున జూపబడినవి. పండితులు పలువురు మెచ్చిన గ్రంథము. 840 పుటలు. 28 పానుల గ్లేజుపేపరు మంచి యట్టబైండు. మొదలు 2-0-0

చాటు పదియవదియవ రిద్దరు భాగం 1-8-0
 మూన్నాళ్ల ముచ్చట 0-4-0
 ప్రబంధ రత్నావళి 1-8-0

మణిమంజరి మేనేజరు,

8/15 కల్లతంబివీధి, తిరువల్లిక్కేరి, మదరాసు.

అదృతమగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుదొంగ (Block) 0-12-0
 మూటికిని కలిపి వ్రాసిన రూ. 2/- లు మాత్రమే.
 Do రుద్రాధికారి 0-12-0

కన్నపుదొంగ:—చేయు సాహసకృత్యము లత్యద్భుతములు ఒకదానిని మించిన దుండగము మరయొకటి ఇట్లే కథ యంతయు అనేకవిధములైన చిత్రవిచిత్రములతో నిండి యుండును.

మూటికిని:—వీని సాహసము వర్ణింప నలవికాదు. ప్రతివిషయమును ముందు తెలిపియే చేయుచుండును. అన్నియు నద్భుతములే. ఒకదానిని మించిన సాహసము మరొకటి. అన్నియు నిట్లే—ఈ మూటికథయు ఒకదానికొకటి సంబంధించియే యున్నది. ఇందు అపరాధ పరిశోధకుని (Detective Officers) పాట్లు చేపునెక్కుక. కథ అత్యద్భుతము చదువరులకే విశేషము. Plot most thrilling!

గిర్రాము:—0-12-0. ఇదియును (Detective) నవలయే. ఇందలి కథ విశేషము. రామచంద్రపురం తాలూకాలో సుమారు పదిసంవత్సరముల క్రితము అదృత దొంగ తనములు వికరీతిపు చర్యలు—యెప్పుడు కనివిని యెరుగనివి—చేసిన గిర్రాముని కథ ననుసరించి యుండును.

కొత్తనాటకములు

అననాడు	0 12 0	పీష్వా కారాజురావు	0 12 0
సంపూర్ణ భారతి	1 4 0	శ్రీరామవిర్యాణము	0 8 0
చింతామణి	1 0 0	బుద్ధనాటకము	0 12 0
సంగీత జగన్మోహిని	1 0 0	బాబ్బిలి	1 0 0
కనక సేన ఆనంద తార	1 0 0	సతీరులసి	1 4 0
భక్తకవీశ్వర	1 0 0	పాధుకాపట్టాభిషేకము	1 0 0
కీచంకథ	0 10 0	సావిత్రి	1 0 0

నవలలు

గాంధీమహాత్ముని చోసా అనుభవము	0 12 0	పద్మిని	1 4 0
గోఖలే	0 8 0	యౌగంధరివిజయము	2 4 0
సింహాభిషేకము	0 12 0	తేజసింగు	1 0 0
చిత్రరంజనదాసు	0 8 0	ధర్మజోతు	1 4 0
ఆకాశ్య దిగ్గజుని	0 10 0	కర్ణ సామ్రాజ్యము	1 0 0
నారాయణకీర్తనలు	0 2 0	అర్జునసామ్రాజ్యము	1 0 0
విధిలేనివైద్యము	0 2 0	బాబ్బిలికవచము	0 2 0

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు, గోదావరి బుక్కు డిపో, రాజమండ్రి.

N. B. మానవ శ్రీ చిత్రచక్రీ లక్ష్మీనరసింహము శంకులుగారి గ్రంథరాజములు, కనురాజకవి గారి గ్రంథములు, యింక ననేక నాటకములు, నవలలు, వీరికలిగిన పంతులుగారి వ్యాసములు, సరస్వతి, వాచావ్ర స్రవములు మొదలైనవన్నియు దొంగుక.

యు రి సా ల్

గెనేరియా (నైగరోగము) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కాపెన్సెగల (మోతాదులు) బుడ్లు ప్రతీకేసు ముప్పాలోను దొరకును పూర్తివివరములు బుక్కుపై నగలవు. వివరములకు ఈకిగువ విలాసయనకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి అండు కో,

46, సింగరాచారివీధి, తిరువల్లిక్కేరి. మద్రాసు (టోకుగా విక్రయించువారు)

ఎస్. వి. బయ్యేశ్వరరావు అండు సన్న

సూర్యారావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర భాగములకు సబ్ ఏజంట్లు)

వృత్తాంతలేఖలు

బ రం పు రం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఆగష్టు 21:—ఈనెల 20 తేదిని గంజాంజిల్లా జారీ యొజనసంఘ సాధారణ సభ శ్రీకాకుళములో సమావేశమయ్యెను. గంజాంజిల్లాలోని శ్రీయంత్ర వ. కృష్ణమూర్తి శంకులుగారు కొన్ని ఇప్పించుచే రాజాలనందున శ్రీయంత్ర ఉన్నత రామలింగం శంకులుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి యెడల ప్రచారకులలో కొందరసంక్లిష్టి కనబరచుచున్నందున వారొసంగి రాజీనామా విషయమై ఆలోచింపబడినది. రాజీనామా నంగీకరింపబడినదియ, వారియెడల మిత్ర సంపూర్ణవిశ్వాసము కలదనియు జిల్లా సలహామండలి వారు తీర్మానముగా విందిరి. కార్యనిర్వాహక కమిటీ సభ్యులందఱు ప్రచారక(ప్రాతిభిధ్య) మధికముచేయుటకు శ్రీయంత్రులు పా. స్వామిబాబుగారు, కరవోగిరి వెంకటగిరిగారు, శ్రీపతి శారాజులమూర్తిగారు, జీ. మాంబ నోసంగి వారిస్థానే శ్రీయంత్రులు కల శ్రీరామమూర్తిగారు, ఇ. సత్యాగిరాజుగారు, గ. కృష్ణమూర్తిగారును యెన్నుకొనబడిరి. ఈనెల 21 తేదిని నాగరాజులమూర్తి జిల్లామండలి యన్నిభాగములందును ప్రదముగా జరుపవలె ననియు దేశమాన్య లాలా లజపతిరాయు, మాన్య యాశుబ్ హుస్సేన్, డాక్టరు కిరూగార్లకు జూనియర్ పూర్వక స్వాగత మొసంగుచు తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఇచ్చట నెవ్రెబరు 1 వ తేది జరుగబోవు ఆంధ్ర ప్రాంత సంఘసభకు విచ్చేయు కవుల భోజనసతి ఏర్పాటులు జరుపబడుచున్నవి. రాదచిన కవులు తా మేతేది ఏరెలులో బరంపురం వచ్చునదియు ముందుగా జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి తెలియజేయు ప్రార్థనలు. ఇచ్చట దోమలబాధ కష్టముగా నుడుచే సభ్యులు దోమతెరలుకాడ తెచ్చుకొనవలెనని మంచిది.

నరసాపురం

(స్వీయవిలేఖరి)

ఉద్యోగములు

ఆగష్టు 23:—ఈకి.డి ఉద్యోగముల మాజిల్లాలో వాయు ప్రమాదములు ఇత్యుండిరి:—1 ఎన్. సింహాద్రి అగారికి అక్కింతు తాసిల్దారునుండి రు. 20,10,300 జీతముగా భాయిపు తాసిల్దారు రావుసాహేబు వి. రామనాథులకి డిప్టీ కలెక్టరు అయినది గనుక వారిస్థానే అయినది. 2 సి. కె. చలరావు నాయుడుగారికి అక్కింతు డిప్టీ తాసిల్దారునుండి 2 బు మేజస్ట్రేటు భాతమైనది. 3 సి. ఎన్. బి. వి. మామేశంకారికి ప్రావీణ్యం డిప్టీతాసిల్దారు నుండి 2 బు మేజస్ట్రేటు భాతమైనది. 4. చల్లా వెంకట్రామ శ్యాగారికి క్రై.లారు తాలూకా హెడ్డు అకౌంటెంటు పదవి అయినది 5. కె. వి. కృష్ణారావు లాయరుగారికి అక్కింతు సబుమేజస్ట్రేటునుండి వింది గాన నిరస్తాదారు మేజస్ట్రేటు భాతమైనది. వీరందఱు ప్రస్తుతము చేయుచున్న ఉద్యోగములకు భిన్నము కలుగకుండా ఇవి యేర్పాటు చేయబడ్డవి.

వేముబడివి ప్రాజెక్టు

దీనివిషయమై రెవెన్యూబోర్డువారికి లింగనబోయెడ జిల్లా సాల్వేజ్మెంట్ వారికర్దనుండి వారి ఉన్నతము పాడైపోవుచున్న వని అర్జీలు వెళ్ళగా మొన్న మాసము లెక్కగారున్న ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగారున్న సాల్వే సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారున్న వేముబడికి లెజిస్లేటివ్ త్రువ వెళ్ళివారు. అయితే లింగనబోయె నచ్చెర్లపాకర్ల అసలే తీసివేయుటకు ఆలోచనలో నున్న పోతుచేర ప్రస్తుతము ఏవో కొద్దిమరమ్మతులు వారిలో వారు ఏర్పాటు చేసికొని బోర్డువారికి తెలియజేసిరిని విన్నాను.

టీ పా ల్

మాతాలూకాబోర్డు సెంటర్లు అందరు కలసి శ్రీమంతు వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారికి వ్రేసిడెంటు అయినది కే. ప. లో మునున తెలియజేయుటకు ముగ్రామసభకు టిపార్టీ నోకదాని ట్రైకోస్టరపాతకాలలో ఇచ్చిరి. ఆసభలో రావుసాహేబు కొప్పురి ఎగ్జిక్యూటరున్న పేటపల్లె అమృతరావు దివే ఎల్ టిగారున్న నాయుడుగారి బుద్ధిశీలతను ఎంతోకొనియాడిరి.

కాయదుగారు చిన్న వాడైనప్పటికీ ఈ కనవి అతివైఖ్యము లో అలంకరింతుని పీ యభయము కూడా దృఢముగా చెప్పిరి. కాయదుగారు అందుమీదకు స్వతః దాంబీము లేనివార గటచేత నెమ్మదిగా కొద్దిపాటులతో సభితులందరితోద్బాటు ఉన్నయెడల తమచేత నైంకమట్టుకు ఏదో కొంతమందిపని యిటువ ఉద్దేశ మున్నదని చెప్పిరి.

క ని గి రి

(ఒక విలేఖరి నుండి)

రీడింగురూము

ఆంధ్ర 28:— ఈ పురమునందు ఒక పతఃమందిరము గలదు. ఇంతకుపూర్వము కార్యదర్శి అంధీకాలములో వార్తా పత్రికలను చెప్పించుటయందుగాని తిదితరవిషయలందు గాని శ్రద్ధలే తాముచూడగా జరుగుచుండెడిది. ప్రస్తుతము కార్యదర్శి నన్నుటకుంటివారు మ-రా-శ్రీ వాదాది చంద్రశేఖర య్యర్ గారు వీరు తమ ప్రియమైన పదవిపనులను వాదాదీనము, ఎంత మాత్రమును ఆశ్రద్ధవేయక పతఃమందిరమును తగిన కట్టుబాట్లతో దుండి పునాదుల కొరకు పనిచేయుచున్నారు. అన్ని వార్తా పత్రికలను చెప్పించెదరు. శ్రద్ధజనుకు ఉపయోగముగా నుండుటకై ప్రతిదినమును ఉదయము 8 గంటల మొదలు 11 గంటల వరకు సాయంత్రం 5 గంటల మొదలు రాత్రి 8 గంటలవర కును ముది ము తెరిచియుంచబడుచున్నది. ఉచితముగా ఆ ప దము చదివి చదువుకొనుటకు ఏర్పాటు చేసినందుకు కార్యదర్శి గారికి మహాప్రశంసకందనములు.

కానననభూ యెన్నికలు

దర్శితాలాకా పోతరము గ్రామవాసియును ప్రస్తుతము కనిగిరి తాలూకాలోని (వెండితూగురును అయిలువంటి మ-రా-శ్రీ కాపల్లి గుట్టపూసాయదుగారు యీ సుకర్మయో నూనముగా ఏర్పడినపు ముగ్రామ కానననభూయందు సభ్యుడు గా నుండుటకై గ్రామములో తగిన ఓట్లకొనుట బహుశీలము గా ప్రయత్నము చేయుచున్నరు.

మోపాడు నాజర్లు

కనిగిరికి నుమా 28 మెళ్ల దూరములో మన్నేరు అను పడమటినుండి తూర్పునకు గా రెండుకొండలమధ్య పారుచున్నది. ఈయెట్టి అడ్డము అంబట్ట కట్టబడియున్నది. ది. ప. డిల్లియం డిపార్టుమెంటువారు నుమారు 35 లక్షల రూప్య ములకు వైగా ఖర్చుపెట్టి రిజర్వాయరు కట్టియున్నారు. రెండు బండ్లు సాధారణముగా పోవుటకు వీలైనంత పెడబుగా కట్ట యొక్క వైభాగమున్నది. దీనిని ట్టును 12 సంవత్సరములు కట్టివది. ఈ చెరువునందా నీరు నిచ్చుయెడల ఒక తాటికట్టు లోతుకంటె ఎక్కువగా నుండును ఈ రిజర్వాయరు నీరు చాల గ్రామములకు సాగుబడికై వ్యయచేయబడుచున్నది. అచ్చట రోజులముల చేపలను తీసికొని కచ్చి తొట్టికట్టి అందులో ఉంచి యున్నారు. దీనిని విచారించుకై అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు లెఫ్టినెంట్ అను అధికారి యున్నాడు. ఈస్థలము అడలును మాచి అందింకడగియున్నది.

చిలుకరిపులులు

మా గ్రామముకు ఒకకిల సమీపముగా కొండలున్నవి. ఈరికిని కొండలకును రెండు ఫర్లాంగుల దూరముకూడ లేదు. వీని క్రిందు అనేక గొప్పగొప్ప గుహలును, లోయలును గలవు. ఇందునుండి గర్జనలు విలుకరిపులు విశేషముగా నున్నవి. ఈచిలుకరిపులు రాత్రికాలమునందు పూరిలానుండు పశువులను గొట్టెలను మేకలను తినుటకై వచ్చుటగలదు. కొంతకాలముక్రింద ట్రాక్టర్లదరుగారి దొడ్డిలో బావిట్టుమీద నొక కుక్క పరుం డెను. దానిని మ్రింగుటకై ఒక చిలుకరిపులి ఆకస్మికముగా కుక్కమీదికి దూకబోయెను. అట్లు చేయుట లో ఆకుక్కకొప్పించుకొనెను. గాని చిలుకరిపులియు బావిలోపడెను. ప్రాంతకాలమునే ఎవరో నీళ్లను తోడుటకై బావియెద్దకు లోయ బావిలో చేదనువేసి లాగుటకై ప్రయత్నించినపుడు ఏదో గట్టిగా కట్టుకొనిట్లు తేల్చుకొని 'దయ్యము దయ్యము' అని బిగ్గరిగా కేలు చేసెను. ఆ కేలు వినిన వెంటనే చుట్టుప్రక్కల నున్న వారు అందఱును గుమిగూడిరి. బావిలో నున్న దానిని బాగుగా పరీక్షించి చూచి నప్పుడు చిరుకపులి యని తేలెను. అప్పుడు దానిని తుపాకీతో కాల్చివేసి నీటిని అ తా బయటికి తోడివేసిరి. 4, 5, దినముల క్రిందట మఱిరెండు చిరుకలను బోనులో ఆకర్షణార్థమై కుక్కలను కట్టికెట్టి, అవి లోనికి వచ్చినప్పుడు బోనుద్వారము మూసి

వేసి పట్టుకొనిరి. ఈ యూరిలో చిరుకపులులబాధ ఎక్కువగా నుండుటవలన యావిధముగా దానినిపట్టి చంపెదరు. (పరిశంకర్ని రమాను 5, 6 చిరుకలను పట్టుకొని బోనులో వుంచి గ్రామములో అన్ని పీఠులలోను చూపించి తరువాత వానిని చంపి చర్యములను విశ్రయించెదరు.

ఉత్తర ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘము

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

ఉత్తర ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘ సమావేశము 29 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 8 గంటలకు ఆనంతపురమున పిసానీ పత్రికాకార్యాలయమున సమావేశమయెను. మండలములో నన్ను 7 తాలూకాలకై 4 తాలూకాల ప్రతినిధులు హాజరై యుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదింపబడెను.

1. ఈ జిల్లాసంఘమునకు ఒక కార్య నిర్వాహక వర్గము నెన్నుకొనుటకు తీర్మానించడ మైనది. జిల్లాసంఘాధికారులతో సహా తాలూకా కేంద్ర కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొను నట్లు తీర్మానించడమైనది.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు:— ఆనంతపురం - క. క్రిష్ణ మూర్తిగారు, పల్నాడు రామచంద్రగారు, కల్యాణదుర్గం - మ. శేషబాబుగారు; చన్నంపల్లె వెంకటరంగారావుగారు గుత్తి పుట్టా వెంకటరమణప్పగారు టి. కృష్ణరావుగారు తాడికపల్లి - టి. టాకోజీ గారు, వి. హనుమంతరావు పంతులుగారు.

2. శ్రీయత కల్లురు నుబ్బారావుగారు, ఉత్తరకృషీణ ఆనంతపురమండలముల నొకటిగా చేయవలెనని ప్రాసిన లేఖ చదవడ మైనది. రెండుమండలములను నొకటిగా చేయుటకు సాధ్య ముకాదని తీర్మానించడమైనది. కాని తాత్కాలికముగ ప్రచారము సజ్జుటకు ఉత్తర ఆనంతపురమువారు తమకు అనుకూల మున్నపుడు ఎవరినైనా పంపుటకు ప్రయత్నించుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. ఉత్తర కృషీణ ఆనంతపురమండలముల వారు చేరి అక్టోబరు మాసాంతములోపుగ మండల మహాసభను జరుపుటకు తీర్మానించడ మైనది. సెప్టెంబరు 15 వ తేదీలోకా కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చేరి స్థలనిర్ణయము, అధ్యక్షుని యెన్నుకొనుట మొదలగు కార్యములుచేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. శ్రీయత కొట్లో శ్రీనివాసార్యులు మ. రా. శ్రీ కొండాచెడ్డిగారి ఢిల్లీలో జరుగబోవు అకసరదేశీయమహాసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

బహిరంగ సభ

సాయంత్రము కలబాలమంటపమునద్ద బహిరంగసభ జరపబడెను. శ్రీయత కల్లురు నుబ్బారావుగారు కలచవీడు వెంకటరమణారావుల వారు ఖద్దరు, ప్రస్తుతకేరీతులను గురించి చక్కగ ఉపన్యసించిరి. శ్రీమత్ వర్మగోపాలాచార్యులవారుకూడ ప్రభుత్వాధికారుల ఆశ్రమ చర్యలనుగురించి తీవ్రముగ ఖండించుచు మంచి ప్రబోధము గావించిరి. నుమారు 7 గంటలకు సభ ముగిసెను.

మండలమహా సభ

మరునాడు శ్రీయత కలచవీడు వెంకటరమణారావుల వారును వెంకటరంగారావులవారును చేరి ఆనంతపురస్థానిక సంఘాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ. నాట్టి శివరావుగారితో మండలమహాసభ జరుపు విషయమై మాట్లాడిరి. మ. రా. శ్రీ శివరావు గారు మండలమహాసభను ఆనంతపురమున జరుపుట కంగీరించుచు మహాసభతోపాటు ఒక స్వదేశికము ప్రదర్శనముకూడ జరుపుట కేర్పాట్లు గావించవలెనని సలహా నిచ్చిరి. కావున మండల సంఘమువారు స్వదేశికము ప్రదర్శనముజరుపుటకు తగిన ఏర్పాట్లు గావించు రని నిర్ణయమైనది.

వాతావరణము

ఆనంతపురమండలములో వర్షముబోత్తిగాకలే దని చెప్పవచ్చును. కల్యాణదుర్గం, మదకకెరా తాలూకాలో కొంతవర్షము మొదలు కురిసి యుండినందున వైరులు పెట్టి యుండిరి. ప్రస్తుతము వర్షము లేనందున ఆ వైరు లన్నియు ఎండిపోవు చున్నవి. తాడికపత్రితాలూకా స్థితిగూడ అచేరిగనున్నది. హిందూపురం తాలూకాలో వర్షములేనందున, పశువులకు మేకలేదు. ప్రతిదినము పశువులు చచ్చిపోవుచున్నట్లు. పశుమౌళిధము ముఖ్యముగ ఆనంతపురము ఔషధదేశికకు కాళ్ళరీనిలమున చెప్పవచ్చును.

ఏ లూ రు

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

మ్యునిసిపల్ చెర్క్వెగారి ఎలక్షనుకేసు

జూలై 27 తేదీన ఏలూరు పురమందిరమున జరగా|| శ్రీ డిండు కారాయణ రాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన పౌర సభలో కందుల సత్యకారాయణగారు గావించిన యాపవాదమునకై, మా మ్యునిసిపల్ చెర్క్వె బడెటి వెంకట్రామయ్య కాయదుగారు 1920 సంవత్సర జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల ఆక్టు 54 నెక్సనుక్రింద ఏలూరు డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారితో కేసు తెచ్చియున్నారు. చెర్క్వెగారి కండ్లెయింట్లు నిచట పొడు పరమచున్నాము:—

ఏలూరు సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారితో

సి. సి. నెం 78 రు, 1928

ఫిర్యాదీ:—వి. వెంకట రామకృష్ణాయదు డి. ఎ. డి. యల్. చెర్క్వెన్, మ్యునిసిపల్ కౌన్సిల్, హైకోర్టుకేరీ.

ముద్దాయి:—కందుల సత్యం

1920 నం|| జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల ఆక్టు 54 నెక్సను క్రిందను ఇండియన్ పీసల్కోడు 500 నెక్సక్రిందను ఫిర్యాదీ దాఖలుచేసిన కండ్లెయింట్లు—

1. మూడుసంవత్సరములకు వైగా ఫిర్యాదీ ఏలూరు మ్యునిసిపల్ పరిపాలనను వైచెర్క్వెగారు, చెర్క్వెగారు పనిచేయుచున్నాడు. కొత్తఆక్టు ప్రకారము రెండుపర్యాయములు చెర్క్వెగా ఎన్నుకొనబడి ప్రస్తుతము దాహాదాలో నుండి యున్నాడు. చెన్నపురి కాసనసర్పాణాభయ రాజాశ్రమి ఎన్ని కలలో నిలువబడియున్నాడు.

2. ముద్దాయి యాపవాదమును కర్తవ్యము; సహాయ నిరాకరణ పతీముకు చెందినవాడు. ఇతను, ఇతనిసహాయులు, అభిమానులు ఏలూరు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారిని ఫిర్యాదీని దూ మణక్రిందకి తెచ్చుటకై కంక్షలు కట్టుకొని పనిచేయుచున్నాడు.

3. ముద్దాయియు, అతని సహాయులును ప్రస్తుత ముండి యున్న మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు కాంగ్రెసుపక్షి సహాయ నిరాకరణ వ్యాప్తిని కట్టుబడుచున్నట్లు తలచి, దానుగారికి స్వాగత మీయవలెను తీర్మానమును బలపరుచువారు లేక ఓడి పోయినందుకు చింతిల్లుచున్నాడు. ముద్దాయియు, స్థానిక సహాయనిరాకరణ వారును కౌన్సిలును సహాయకొన పతనని యు, ఫిర్యాదీని చెర్క్వె హాదానుండియు, కౌన్సిలరు హాదానుండియు తొలగింపవలెననియు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

4. ముద్దాయిచేతను, సహాయ నిరాకరణ వారులచేతను చెర్క్వె యొక్కయు, కౌన్సిలుయొక్కయు కౌన్సిల్లయొ క్కియు పక్షపును తగ్గించుటకై అనేకప్రయత్నములుచేయబడి నవి. మ్యునిసిపలు పనులను చిందరవందర చేయుటకును పరిపాల నమును సాగకుండ చేయుటకును గూడ ప్రయత్నింపబడినది. నె 2809 రున 27-11-1922 నం|| తేదీన తెలుపబడిన జి. ఓ.లో 1921-22 నం|| తాలూకు ఏలూరు మ్యునిసిపల్ పరిపాలనా విచర్యనమునందు గగర్న మెంటువారు తెలిపిన దానినిబట్టి యి య్యది ప్రధమమున్నది ఈకోర్టులోని 1922 నం|| తాలూకు నెం 29 రు కేసులో ఫిర్యాదీయెడల హింసకు మాట బలయోగించి నందులకు యీ ముద్దాయికర్తవ్యమండి జామీను తీసికొనబడి యున్నది.

5. ఫిర్యాదీయొక్క మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలరు గిరి హాదాయు, చెర్క్వె హాదాయు 1 వ నమంబరుతో అత్యంతముకు చున్నది. గగర్న మెంటువారు సామీకేమను చేసినకర్న చెర్క్వె హాదాకు నిలువవలె నన్ను, కౌన్సిలరుగా మూడు ఎన్నుకొన బడవలెని యున్నది.

6. పదియవ నెంబరు వార్డు ఎలక్షనును 18 వ తేదీన జరుగును. ఆ ఎన్నికలలో ఒక స్థానమునకు ఫిర్యాదీ అభ్యర్థిగ నిలచియున్నాడు. ముద్దాయి అతనిసహాయులు స్నేహితులు ఫిర్యాదీవై అపవాదములు వ్యాపింప జేయుచున్నాడు.

7. జూలై 27 తేదీన స్థానిక కాంగ్రెసుకుమిటి కార్య దర్శులు బహిరంగసభ నేర్పించిరి. విశేషముగ జనము హాజరైరి. ఈ మీటింగుకు డి. కారాయణ రాజుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రస్తుత చెర్క్వెనును తొలగించి గజవల్లి రామచంద్రరావు గారిని చెర్క్వెగకు చేయవలయునని తీర్మానము గావించబడినది.

8. ఆగట్లో (వెండితూగురు) రాజుహామీద్రవరము నుండి వచ్చిన మరి యిరువురు పెద్దయనమ్యులున్న ముద్దాయిన్నీ ఉపవాదము లాసంగి, ముద్దాయి అనేకసంగతులు చెప్పెను అందులో ఫిర్యాదీ కంట్రాక్టులబద్ధమండి లంచములు తీసికొని

సూర్యావేటసభలు

ఉద్ధారా సంఘము (కామవేదం 1-2) కుగళి వారము లలో (10, 11 వ మేసార్) "తర్కసంఘము" "ఆంధ్ర గ్రంథాలయము" "భజనసమాజము" వీరివేటసభలు సూర్యావేట యందు ఒక మహాజనసభ సమావేశపరచబడెను.

సూర్యావేటయందు గ్రంథాలయమందలి సమావేశమున నున్న విశాలమందు నుండరమన నొక పండిత తర్కసంఘము వారిచే నిర్మిత బడియెను. పండియొక్క నైఖ్యము టిను రేఖలతో కప్పబడి యుండెను. లోకలభ్యాను తెల్లని చాందీని బట్టలతో నాచ్ఛాదితమై మధ్యమధ్య గాజాదీవములతోను చికివర్ణోభితములగు కాగితపు బూలతోను అలంకరింపబడి నుమారు వెయ్యిబుండి (పేక్షకులు మార్పుండుటకు యోగ్యముగా) తేజుఁడియుండెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థల మున్నది యుండెను.

ఈమహాసభకు సూర్యావేట, నల్లగొండ, మిర్యాలగూడెం, చుట్టూరవగరము లొకటొకటి నుమారు వీరిది కేర వేద గ్రామములందు నివసించువర్తకులు 100 మంది నలక తచ్చియుండిరి. వీరుగాక ప్రాచీనాచారముండియు, నల్లగొండపంథియు విద్యార్థులు లగువారు వచ్చియుండిరి. తర్కసంఘమువారు వివిధప్రాంతములనుండి వారి యాహ్వానముపై వచ్చిన మహాజనులకు వేరవేరుగా బసల నేర్పబడినవి. భోజనముపాదుముల నుదితముగా నుద్దిష్టించిరి. ఈమాడుసంఘముల కక్షమున కొందరు స్వచ్ఛందభటు లేవకపడి వారి విధులకు జక్కుగా నిర్వహించిరి.

క్రాంతిసభ గడియైన సాయంత్రమునకు ప్రాచీనాచార, నల్లగొండనుండి యాచారములు తప్పకరకు. వర్తకులు నితరమహాజనులు గ్రామము లైటకలకు వెళ్ళి యున్నట్లుని వారివారికిర కేవలపరచిన బసలయందు విడియించిరి. సభ ఆయావాదే యారంభముకాలముండిన కాని నైతికవివార భురభురము చేయువకు చీటివడినందున నాండినముక సభ జరిగియుండలేదు.

ప్రథమదినచర్య

క్రాంతిసభ 1 వాడు సాయంత్రము 10-1-30 కలకు సభామందిరము ప్రేక్షకులచే నిండియుండెను. నుమారు 200 జనులు సమావేశమైరి. వారిలో 100 స్త్రీలుండిరి.

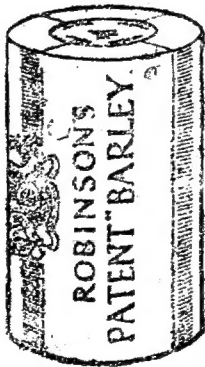
ఆరాటసభకు మ-రా-స్రీ వి. కమలావతి ప్రార్థన చేయుటగా ఆ గ్రామసాధికరిగా వెళ్ళుననెడిరి. పిమ్మట శ్రీ యంత లాభిశక్తి లింగయ్యకు ప్రగాఢాభిరూప సుస్మృతిపాదు యను వారికి దైత్యపార్శవ మొనర్చెను. అంతరము ఉన్నానియూ కళాకాలంని వి. పీఠగతియందు చదువుచున్న విద్యార్థియగు శ్రీ కొరటి రామకవి రావుగారు స్వరచితమగు స్యా

గతపద్యములను చదివిరి. తదుపరి తర్కసంఘమువేడిని నయము నులను సంఘకార్యద్య యగు శ్రీ భోగిరి లక్ష్మయ్యగారు చదివిరి. తరువాత స్థానిక మధ్యమ పాఠశాలయొక్క శ్రధాశో సాధ్యము దగు మోవి ఇచ్చె భారతీసాహెబుగారు తర్క విధానమును గురించి యుర్దూభాషయందు రోమ్, పాండ్య, మున్నగు రాజ్యముల వాదోత్పన్నత్యమును మహాత్ముడియులు యూ.ఎ.వారికి తర్కవాదోత్పరహస్యములను నేర్పియుండిన జమయమును మొరల్ సామ్రాట్టుల కాలమును తర్కకాళివృద్ధి మూలముననే మనదేశముందు ఉద్భూతమైన యస్థిత్యమునకు వచ్చిన విషయమును కొలంబన్ అమెరికాను కనిపెట్టుట మున్నగు విషయములను విగరించి చూపిరి. తదుపరి మ-రా-స్రీ పండిత ముదపాటి వాసుదేవరావుగారు తమ బాల్య గిహంస్థలమైన సూర్యావేటయందు తమకుగల యభిమానమును తర్కసంఘము వారు చేసిన మహాసాహసకార్యము క్షామనీయునయ్య, న. సుకృత సంఘముయందు తర్కసంఘమునకు గల ప్రాముఖ్యమును యూ. రోపు సుధామణి అమెరికావర్తము చేసిన సాహాచర్యమును విగరిగొట్టు విర్కలనలన నైతము కొన్ని సమయములందు జరుగు లోకోపకారమును ప్రాచీనాచారమును స్థాపించిన "చేం బరాఫ్ కామయ్య" యొక్క స్థితియును నైతము జేతమందుగల తర్కకుల పీఠితియు తర్కమునకు పంచప్రాణుల్యమగు (1) విద్య (2) అంగనిర్మాణము (3) క్రమశాస్త్రము (4) తరస్థుర విశ్వాసము (5) తర్కస్వాతంత్ర్యము మొదలగు వానిని గురించి జనసామ్యమునకు తెల్లచుకుంటుల మృదుమదురముగా నొక గంటవర కుపయోగించి తమ యమూల్యాభిప్రాయములచే నభ్యులయందు జ్ఞానప్రచారము చేసిరి.

తరువాత వార్తాపత్రికలలని లాభములను గురించి శ్రీ పుచ్చాడ వెంకటప్పయ్య గారు, శ్రీవిద్యను గురించి శ్రీ కివాపందము మొదలియారు గారును పత్రికాజనము నలని లాభములను గురించి శ్రీలింగయ్య గుప్తగారు, తర్కశబ్దోత్పత్తి, విద్యాశక్తికర, బ్రహ్మచర్యభ్రాతము, పాత్రికర్య లక్షణము మున్నగుసంగతులను బ్రహ్మశ్రీ కాళిదాసు కాశ్రి కవీలు గారును విశదీకరించిరి. అనంతరము శ్రీయంత వి. వారాయణసామి ఆపాపి పీఠిసియర్ గారు తర్కకులలోగల దురభ్యాసముల గురించియు శ్రీయమా రామవర్మయ్యకు ప్రగాఢ భర్తావరణమునుగూర్చి యుపదేశించిరి. పిమ్మట ఆ గ్రామసాధికరిగా రుక న్యాసముల సారాంశమును విశదీకరించుచు తర్కకుల యోగ్యతయు న్యాససహితముగా వ్యాపారము చేయుట మున్నగు విషయములగురించి యాంధ్రమున నుపదేశించిరి. తదుపరి శ్రీ భోయ నేపల్లి వెంకటరామరావుగారు ఆ గ్రామసాధికరి గారిని, ఇక రోపకాశనకులకును శ్రీయంత పుచ్చాడ వెంకటప్పయ్యగారిని, స్వచ్ఛందభటులకును కృతజ్ఞతా వందనములను తర్క సంఘమునకు అర్పించిరి. సభ నుమారు 10-1-30 లకు కరతాళభ్యులతో ముగిసెను.

బిడ్డల తల్లుల కందరికిని

తెలియవలెను

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీని, ఆపుచాలతో గాని, లేక బట్టెచాలతో గాని, లేక కన్డెన్సుడు పాలతో గాని చేర్చి కాచిన గంజ తల్లిపా లెంత ముల భముగా జీర్ణమగునో అంత సులభముగా జీర్ణమగును.

ఎట్టి జ్వరము వచ్చియున్నను దేహమునకు చలువను కలుగజేసి, మంచిపుష్టి నిచ్చును మీ వైద్యుని అడిగిన వారే సలహా నిచ్చెదరు.

Robinson's PATENT BARLEY

Manufactured by Keen, Robinson & Co., Ltd., London. (Incorporated With) ENGLAND.

No 3 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

యొసనియు దుర్భాగ్యుడనియు వీరు కన్న దానముచేయు సందర్భమున నొక యోగి తేదయందు అందుచేతకాపునీరు తాగవలసినవచ్చిన దనియు, తనివారుపుటకు బోవు పాటలోని బాణవనం తెన గట్టు మీది చేవాలయమును కడగొట్టి అజ్ఞచేసెనయ్య బాబట్టి యీ ప్రస్తుత చేర్చునకు ఓట్టు ఇవ్వకూడదనియు నుడివెను.

9 ఫిర్యాదీ నవగమింతులతో వాడై యుండెను. పీడ దుర్బుత్తులందు కొంతకాల ముండియున్న నా సభాధ్యక్షుని కలిసిగొని యట్టి వివాదమున ఫిర్యాదుకరహింప నిర్ణయదలేదా యని ప్రశ్నించెని. కాని అయిన నన్ను వివాదమునకే మాట్లాడి యుండవలసినదని జవాబు నిచ్చెను.

10. మొదలయి చెప్పిన విషయములు, అంధములను ఆపకాలిబద్ధిగలయు, పరువునవ్వమును కలిగియున్నయు నైయున్న

11. మొదలయి చెప్పిన విషయములను కలిగించువాక్యములం బలికెని తెలియజచ్చి విడి. అట్టివివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

12. ఆదివారమున నె 10 రు వారులో రత్రి 10, 12 గంటలవరకు జరిగినభలో మొదలయి వాడయియుండి ఫిర్యాదీ ప్రే కరువునవ్వమును కలిగించువాక్యములం బలికెని తెలియజచ్చి విడి. అట్టివివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

13. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

14. జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీ చట్టము 59 నెక్కున ప్రకారము చట్టానికినిన భరతారు రు 200 లను ఫిర్యాది యి.దుతో వాడులచేయుచున్నాడు.

15. కావున ఘనరహింసించి కొద్దివారు యాఫిర్యాదును విచారింపి మొదలయి న్యాయకాశ్రమకాము సంపాదించ ప్రార్థించుచున్నాను.

16. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

17. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

18. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

19. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

20. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

21. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

22. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

23. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

24. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

25. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

26. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

27. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

28. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

29. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

30. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

31. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

32. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

33. మొదలయి చెప్పిన విషయములను వివాదములతో కలిగించు గూడ నవన వాడుతో జరిగినదయు అట్టి కరువు నవ్వమును కలిగించే వాక్యముల నీమద్యాయస్థి అరిగి నీచీతులను వదిలించియు వినియున్నాను.

మదరాసుపౌరుల దృఢనిశ్చయము

నాయభిప్రా. ఆ మేవస స్వదేశమునందే స్వాతంత్ర్యము
పొందజాలనిదాని బహుదనుడు తమ దేశీయుల స్వాతంత్ర్యమున
కై పోరాడుట దుర్లభము. ఈ దేశమునందు శేను యూరోపియ
నులతో నొకనామమగు సిద్ధిలోనున్నట్లు నేననుకొనను. ఈ గాంధీయు
ద్యమమువలన తమకు అత్యస్వార్థాభ్యుదయభిచింపని కొందరును
నిశ్చయముతో నుండవచ్చును వాని శాకుమార్త మట్టి స్వాతంత్ర్యము
కలుగలేదు. మన మీదేశములో స్వాతంత్ర్యము లేకయుండ
కన్యాలో స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండు తెట్లు! కనుక బ్రిటిషు
సామ్రాజ్యమును గూర్చి యాలోచించు కొనుచుండుట యోగ్య
మేకా యని నేను శంకించుచున్నాను. మరకొక్కలను మనము
గమనికరింపవలెను. సంపూర్ణముగ స్వరాజ్యమును తక్షణము పొం
డుటకు కృతనిశ్చయులమై యుండవలెను. నేరణుండు ఇచ్చివక్ష
ముల కవకాశములేదు. అవకాశము లేదు. కాదు పక్షములను
మాత్రమే అవకాశము గలదు. ప్రభుత్వోద్వోగ్యుల యొక్కయు
ప్రభుత్వోపరణకుని వెట్లుగ నియుండువా యొక్కయు పక్షము
మునడిచి. స్వరాజ్యోద్యమమున బనిచేయువారికి రెడవపక్ష
ము. ఈమధ్య లాకాలేబిలో సీ. సి. కామస్వామి అయ్యయ
గారు " సమాధాన సూత్రము ల" గూర్చి హావనగినించుచు,
సారాయి విషయ నిశాంధము అక్షమనుచును, త్రాగదలచినవా
నికి స్వాతంత్ర్యముండలేనియని చెప్పిరి. (గిగ్గు, సిగ్గు) అక్షా
సనాధితత్వము వహించిన ప్రధానన్యాయమూర్తి ఆ భావమును
తెలుపి ఖండించినందులకు నేను సంతసింపచున్నాను. కన్యా
నిర్ణయము బ్రిటిషువారిమీద నైనను ఇట్టిమాటలు అక్షాన నేను
తలచుచుంటి.

కారణమేమి?

కన్యానిర్భయము ఈ విధముగనుండుటకు కారణమేమి? మన దేశమునందు, మన కాంగ్రెసునందు, కరుణలేర్పడింది. ఉద్యమశాయకులు వెలుగుల లేక కాలసాలయం దున్నాడు. ఈ రెండు కారణములను బ్రతిఘటించి కర్మము కా రాధారము చేసికొనినారు. ఇట్లులేక నను భావనభలలతోని మనమిటులు తమనీతిని తెలిసికొన గలిగిరా? వారు భావనభలలందు కూర్చొని చేయుచు గలదేమి? మనతో కలిసి కరుణలను విమలములందైనను కాలేదు మనకు గనకార మొనర్చువాడు? కనకారమొనర్చువాడు, మన కభ్యంతరము గల్గించుచున్నాడు, వానిని నుతింపవచ్చును. కానివాలు ప్రభుత్వమును నడుపుచుండెడి? ప్రభుత్వమును నడుపుచుండెడి కాంగ్రెసువారి ప్రభుత్వములకు చేయుచు యొసగుచున్నాడు గదా! తోటి దేశములతోకలిసి భవిష్యత్తులకువారి కవమానమే? భూమియుల నహింసమునందు ఈ ప్రభుత్వమునకు తొలగింపఁజేతును.

ప్రభుత్వమునకు సహకార మొసగుటకుండుటయే గాక, కాంగ్రెసు కార్య విధానము ననుసరింపవలెను. త్యాగము చేసితిమి, త్యాగము చేసితిమని కొందరు దంభోత్తము నుడువచుచును. ఈ దంభోత్తము నుండి కావు. త్యాగము చేయుటయు, తరువార విచారము వెలుపుటయు, ఏటిలాభము? త్యాగముచేసితిమన నెడను ను బెట్టుకొని ఆశ్రమమున నెవరను ప్రవర్తించరాదు. అన్ని యంశములందును కలిసి కనిపించుచున్నామని అహింసవారి కార్యములందు సామర్యమునకు కనిపింపదు. మన మిప్పు విందు చేస్తామని. కాజ్యపరిధియందుగల సీతి, గౌరవము, మన దేశీయులయెడ, అహింసవాదులయెడ, ఏలయుండరాదు? (కర తాళధ్వనులు.)

1 వ తీర్మానము

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాడు కన్యానిర్భయ కావించిన నిర్ణయమును ప్రజలకు గమనించుచు, సుప్రభుత్వ స్వరాజ్యము పొందవచ్చునని లేన సాధనము నుండుటనుబట్టి నని కృతసిక్త్యములై బ్రిటిషువారి ధిక్కారమును సాధింపవలెనని మదరాసుపాలకు సమావేశము కోరుతున్నది.

తైత్తిర్యమును మూలనా యాజులుహస్తేనుగా రుపపాదింపచు నిట్లుచెప్పింది.

నర్తక స్వరాజ్యసంపాదనమునకై దృఢభంగ కృషిగలుకుటలేనని తీర్మానము నందుగలదు ఈవిషయమై తేజమునందెక్కుమగు చర్చలయిగడి. కాని ప్రతిటాండెట నూరి హేళనముచేయు నపుడెల్ల మన మాతరాధ్యక్షుడు సెంత కాలము నుసాించుచుండలేదా? మన సంకల్పము మాత్రములోనింపవలసియున్నది. ఈమధ్యనే భారత రాజ్యాంగమునది కార్యాచరణను కాత్రిగారిట్లదేవులముగ నెట్టియకమునగా వివిధ బడినదోమి రెండుగురు. ఇంతకాలమునండి అన్వేషమునకునెట్లుచుండెడి కొలదిపాటి మర్యాదయు అన్వేషమైనది. మన కెక్కుమగు కాలిక్రమము తప్పలేదు. కాని అక్రమము మెత్తగ లేకుండునని. ఇప్పుడామెత్తరి తమను పోయింది. కన్యానిర్భయవాంఛియు నిరీక్షకును సహకారమును గూర్చి యోచించుచున్నామని కా? వెనుకటి సాధనములే పరిశీల్యమనుకొంటిరా?

(ఈలోపుగ యాజులుహస్తేనుగారికి కర్మ హస్తాక్షరి. మాటలాడుటకు పిలువలేకందెనందు కొంత విరామం కోరింది.)

వి. నర్తకరయ తైత్తిర్యులు అతీర్మానము నామోదించుచు (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలెనని హెచ్చరించిరి.)

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారును తీర్మానమును బలపఱచి: కన్యానిర్భయము వలన, మన నిజానితి మునుగుగ. తెలిసికొన గలిగితిమి. ఈ వికృతముయై దేశములోని రెండు ప్రజలూలవారు ఏ కాభిప్రాయము లేదు. అందుల కీ సభయే నిదర్శనము. ఈ తీర్మానములను సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమున గలదని నేను కలెందు. నా కాత్రిగారి ఇంగ్లాండు ఉపన్యాసముతో దీనిని తప్పిమానన, ఇది యేపాటి? మనకును అనుభవము ఇదికలెకలనయ్యుండు ధేదాభిప్రాయములు లుండెడివి. కాని యాశ్రమమునందు మనకు ఆశ్రమ మార్గమిచ్చియేదాడు. అందులకు మనకు పుట్టెడియు. బ్రిటిషునుండి వర్తమాను విభావనముల కర్మముల కొనుటకుల లాభములేదని అహింసకు కృష్ణమైనది. గృహధానము అహింసను ఆయనకు విదితమైనది. వివిధరూప తికారసాధనముల నవలంబింపవలెనని ఆయన మనకు ప్రార్థించుచున్నాడు. కాననభావనానందము నిష్ఠము గలవాడు,

ప్రతినిధులుగ వెదలకలంచువారు, ఈ విషయమై దృఢముగా వాదనముల గావించినవారి వారికీ సమ్యక్తుల నిచ్చుటలేదని నికచ్చిచేసి చెప్పవలె నని కృష్ణస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు చేసి. వి. నర్తకరయ తైత్తిర్యులుగారు ను మాటలాడినపిదప యాజులు హస్తేనుగారు మరలలేచి యిట్లువర్ణించిరి:

భారతీయులు యూరోపీయనులకన్న తక్కువారుకావని తెలియజెప్పుట కేదియైన యొ సాధనము నవలంబింపవలెను. ఈయనదీక్షను కేదాబ్రహ్మ నాగరదేశము లని దంభోత్తము నుండువాడు. మరొకొన్ని జాతులకు నమానగౌరవము నంగీకరింపకుండుట వోద్యముగగన్పించగలమున, మనదేశమునందు మనకు సామ్రాజ్యత్వము లేదనెడ, విదేశములందు మనకు గౌరవ మెట్లు గలదు? అధినివేశరాజ్య వాసులయెడ కొన్నియుపదేశముల సంఘములు ప్రతికార మవలంబింపవలసింది. కాని వీనివలన లాభమేమి? ఇంతకాల్పితమే ఏ ఆగ్రహమును మాత్రము వెలియచ్చును. ఈవిషయము ఇంగ్లాండునకును మనకును సంబంధించినదేగాని అధినివేశరాజ్యములకును మనకును సంబంధించినది కాదని మన మెరుంగగనును. ఎట్లు వెదవెత్తుననెడవలెను. మా జాబు కేలాభరు సమగ్రము యనంతరము, భారతీయులందరిని ప్రబోధించిది ఈకన్యా సమస్యయే. మనయాత్మగౌరవమును ప్రతిష్ఠించుకొనుటకు సాధనముల సారముకలెను.

సాధనము - సూచన.

నా కోక సాధనము తోచుచున్నది. దేశీయులలో ననేకులు ఆహింసా ధర్మములని యంశములను ఏదోవిధముగ ఏదోయొక సమయమున అవలంబించి రుకు నిస్సంకయము. ఉప్పు కన్ను ను పొచ్చించినపుడు కానన సభ్యులు కలుపురు రాజీ కామా నొసగిరి. శ్రీనివాస కాత్రిగారి కన్యాను అహింసామనలించిరి. ఆయన అహింసామనములందు చేకరింపవచ్చును. కాని ఆయన తెలిపినభావములు అహింసామనములకు సంబంధించినవియే. కొంతకాలము అహింసామనలంబించుటయు, మరల సహకారమునలంబించుటయు, ఏటికియన మిమారు కాకాదాపునకుండు సమావేశ మైనపుడు నూతనాంశములను బ్రతిఘటించుట నుండును. మాకు సునర్తకరయ కాలము గడచినది. మన కార్యక్రమము నెంతవరకు మార్పుకొనవచ్చునో, యాలోచింపవలెను. కాననభలలందు ప్రవేశంప నెంచినవా మ్మారేయలకు ప్రామాణ్యములకు మితవాదులకు అతివాదులకు పోరుపులకు అంధిరమను కన్యానిర్భయ మొక చక్రమియవకా. కాతము నొసగింది. ఎప్పుడయిందు అధ్యక్షులుగ నుండువారు ఈకన్యాసమస్యను ముఖ్యముగ నుండుకొనవచ్చును. అట్లు ముఖ్యముగ నుండుకొనని వారి కెదిగిని మీ సమ్యక్తుల నియంబడు. ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనబడిన ఏమట్లు, స్వరాజ్య మొసగుటకు నను వాదనము చేయబడునట్లు, వారు కాననభలలందు కూర్చుండుటకు నిరాకరింపవలెను. ప్రభుత్వము వారి కీ దృఢోక్త్యమును తెలియబరుపవలెను. పార్లమెంటు భారతప్రభుత్వమునందు వాహించిన అంతరములతో నిమిత్తము లేదని దృఢముగ తెలియబరచవలెను. ఊరక కాననభలలందు మాటలతో ఆగ్రహముచూపిన, లాభముగలదు. మన యహింసాధర్మనితి యింకను హెచ్చగుటకు కారణముగను. నేను జెయుటకు వెళ్లుకపు దున్న ప్రభుత్వమును అజ్ఞానిలో అహింసాధ్యమముండెడిన ఈ విధముగ కన్యాసమస్య నిర్ణయింపబడి యుండదు. ప్రజలను సరియైన మార్గమునకు నడపుటకు కేరీన నాడుకుడు లేదు. భగవంతుడు మన కకకాళముల నిచ్చుచున్నాడు. కాని మనము వాని సహయోగింపకొనుటలేదు. మీ రెప్పుడైనను మందుకు నడచెదరా? (అల్లాహ్ ఆఫ్, వార్తధ్వనులు)

అల్లాహ్ ఆఫ్, మనదేశాంతరధ్వనులతో తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

2 వ తీర్మానము

కన్యా భారతీయులు చూపిన దైన్యమునకును పట్టుదలకును ఈసభ కారు వారిని అభినందించుచు శ్రేయశాతులకన్న శ్రేయమును తక్కువగౌరవము గలనీతి నంగీకరింపరాదని వారిని హెచ్చరించు చున్నాడు.

కాంగ్రెసు కన్యాభారతీయులకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసగువలె ననియు ఈసభవారు కోరుచున్నాడు.

ఈతీర్మానమును సభ్యులూర్తిగా రుపపాదించుటకు లేది కొందరు ఉపన్యాసములు కేవలము కన్యానిర్భయమును విమర్శించుటతో తృప్తిపడక తమతమకాభిప్రాయములను ప్రకటించుకొనినందులకు తమవిచారమును వెలిపిరి.

అట్లు జెలుపుచు లేకు స్వరాజ్యమునకుమోని యాద్యములను ఆవరణయందు తెట్టిన నర్తకస్వరాజ్యము చేపూరగలదని చెప్పుచుండిరి.

అధ్యక్షుడు:— తీర్మానమునుగూర్చి మూత్రమే మాటలాడవలెనుగాని వేరుప్రసంగము పనికిరాదు.

నర్తక:— మీరు మీయభిప్రాయములను ప్రకటించుకొనలేదా?

ప్రేక్షకులు:— అధ్యక్షుని యుత్తరువును పాటింపుమని కేకలువేసిరి.

అధ్యక్షుడు:— నాకట్టిసామ్రాజ్యము గలదు గాని మీకు లేదు. మీరు తీర్మానమునుగూర్చి మాటలాడక ఇకవిషయములను మాటలాడిన, మీరు క్రిందకు దిగిపోవలసియు నే నాజ్ఞాపింతును.

అధ్యక్షుని యుత్తరువును పాటింపుడని అన్ని వైపులనుండి కేకలు మనల వివచిస్తేను.

నర్తక:— చిత్తము.

సభ్యులూర్తిగా రంకట తీర్మానమును గూర్చి యిట్లు మాటలాడిరి.

యుద్ధ కాలమున మనసహాయము కావలసివచ్చినపుడు, మనకు సామ్రాజ్యమునందు సమానగౌరవము గలదని ప్రభుత్వాధికారులు తెలుపుచుండెడివారు. వారిపని ముగిసినపిమ్మట ఆసమానగౌరవమును పోయినది. మనమిప్పుడు సమానులముగాము సామ్రాజ్యమునందు భాగములమును గాము. యూరోపీయను దేశీయుల కోక మాకు ఆధికారముల ఛించిపో, వారాయధికారమును స్వీకరింపవలెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ఎంతయుత్తి గలిగించిన నంత మంచిదనియు, ఈ గుణపాతమును భారతీయులు మరల రాదనియు, భారతదేశము తనయాగ్రహమును బాగుగ ప్రదర్శించుచు, కన్యా భారతీయుల హక్కులకు ముప్పుగలిగిననియు శ్రీనివాస కాత్రిగారు ఇంగ్లాండునందు చెప్పిరి.

అందరును కలిసి ఏదోవిధమున సాధనము నవలంబింపవలసియున్నది. ఈ లోపుగ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనము వైసను మనదేశము బహిష్కరింపవలెను.

కండిత ప్రేమానంద జమానగారు అమోదింపబడిన ఏమట్లు, తీర్మాన మొగ్గింపముగ నంగీకరింపబడినది.

అప్పటికే కృష్ణము కరుణ సారంభించెను.

అధ్యక్షునికి పంపనములతో సభ 7-45 గంటలకు ముగిసెను.

* * * *

రెండవ వేదిక

రెండవ కథకు వేరువరపు రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆసభయందును మొదటిసభయందలి తీర్మానములే యంగీకరింపబడినవి.

ప్రారంభమున రామదాసు పంతులుగారు ఇట్లువర్ణించిరి:— కన్యాలో భారతీయులు చిరకాలమునుండియున్నారమెట్టి ప్రదేశములను తెల్లవారేని మనస్వ ప్రదేశములను నల్లవారికిని నియామకముచేసివారు. కన్యానిర్భయము భారతీయులకు అనుకూలముగ నుండునట్లు చేయవలెనని గంపెదాళతో ఇంగ్లాండునకు పోయిన శ్రీనివాస కాత్రిగారి ప్రయత్నములు ఫలించలేదు. తమ రాయభారము వ్యర్థమైచుని వారే కనుగొనిరి. ఇదివరలో అత్యాచారముతోనుండిన మితవాదులు సహితము సామ్రాజ్యమునలన ప్రయోజనముకలుగలేదని ఈపాటికి చక్కగ తెలిసికొనగలిగివారు. ఇట్టిపిల్లలో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమును లొంగదీయుటకు లేనసాధనములను నిర్ణయించుకొని యుండును. ముఖ్యముగ అధినివేశరాజ్యవాసులకు మనదేశములో నెట్టివలకుల నొసంగరాదు. ఇదివరకే మనదేశమందున్న వారి నిర్బంధముల గల్పించవలెను. వలసరాజ్యములపట్ల మనము ప్రతికారము చూపినగాని మన గౌరవము నిలువదు. అందరును ఈవిషయమై యేకీభవించి లేగిన చర్చ నవలంబింపవలెను.

ఒక బహిరంగ సభ

చెన్నపురి ఆంధ్రమండల కాంగ్రెసుసంఘము

శ్రీయుతులు యామాలు హుస్సేనుసేటు డేమానంద రహతుగార్లకు స్వాగతము

సాందర్యమహాలులో 29 వ తేది సాయంత్రము 5 1/2 కు జరుగును

చెన్నపురిమండల కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆదరణకి ద, శరసాలనుండి కొద్దిసమయక్రింద విడుదలై వచ్చియున్న మాలానాయకాబు హాజరైనట్లు పండిత డేమానంద రాహత్ గార్లను సన్మానించుటకు ఈనెల (ఆగష్టు) 29 వ తేది బుధవారము సాయంత్రము 5-30 ఘంటలకు గోవిందప్పనాయక్ వీధిలో సాందర్యమహాలునందు బహిరంగ సభ జరుగును. దేశభక్తులకారవించుటకు అందరువిచ్చేయు బ్రాధతులు- గద్దె రంగయ్యనాయుడు-కార్యదర్శి.

“పాము చావదు - బడితె విరగదు”

కెన్యానిర్ణయము గూర్చిన వివరములు యా డే ప క స భ

సామ్రాజ్య సమావేశ బహిష్కార విషయము పర్ సమ్రాగారికే వదలవలెనని శాస్త్రీగారు పలుకుట

బీసెంటుగారి ప్రతిఘటన బ్రాంతి

కెనియాను సాయంత్రము బొంబయి రాజధాని సభాభవనము నందు కెన్యానిర్ణయము విచారించి తన ప్రతిక్రియను నూచి చుటకై వివిధ రాజకీయసంఘములవారి ప్రారంభ సమావేశము జరిగెను. శాస్త్రీ, పురషోత్తమదాస్ కాకార్ దాస్, జయశర్ నురాజన్, జిన్నా, యునూనాదాస్ మెహతా, యునూనాదాస్ ద్వారకదాస్, డాక్టర్ బిసెంట్ ప్రభృతులు వచ్చిరి.

కెన్యానిర్ణయమును పుర్వ యాజ్ఞాపకములను విధమున గూర్చి ఆ సమావేశము కావించబడినది. శాస్త్రీగారు భారతీయుల మతాను సారముగ కెన్యానిర్ణయము నాక్షేపించి ఉధయ పక్షములకు సమాధానము ఇవ్వటం ఆసంభవమనియు తీవ్రచర్య నవలంబించి వలెననియు పలికిరి. పురషోత్తమదాస్ కాకార్ దాసు గారు (బి.టి.పి) సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమును బహిష్కరింపవలెననియు తిరిగి కాసనములకు కూర్చుని లోపుగా ప్రభుత్వము కొంత కొంతకై చేయబడిన మొత్తముల ఖర్చు చేయుచున్నదియు చెప్పి ఎన్నికలలో దీనికొక ప్రధాన విషయముగ ప్రసించి నిరంజన వర్మముల యాజ్ఞాపకమును గొనవలెననియు పలికిరి.

20 తేదీనాటికి సమ్రాగారు సామ్రాజ్య సమావేశమును బహిష్కరించు నిశ్చయమున శాస్త్రీ నురాజన్ ప్రభృతులు 20 సమ్రాగారు సమావేశమును బహిష్కరింపవలెనని కోరవలెనని నూచించిరి. డాక్టర్ బీసెంట్ గారు ను ఆ మెయిన్ సరుకును సమ్రాగారు సమావేశమున కికి కెన్యానిర్ణయమును పుర్వమున మునుకు చెప్పటకు ప్రయత్నించవలెననియు 1921 వ సంపు డి.పీ.యల్ కాంగ్రెసు తీర్మానమునకే నిర్ణయము వ్యతిరేకమని తెల్పవలెననియు, అట్లునీలువదనతో ఆక్షేపణచేసి బహిష్కారముగావించవలెనని. కొందఱు చెప్పటకును చాలరైరి. జిన్నాగారు రెండు నూపల నాక్షేపించు ప్రభుత్వనిరంజన తుదకుట డాక్టర్ సమ్రాగారిని రాజీనామా నిచ్చిరమ్మనుట వలన నాతని ప్రకాశతనిధిగ నడిగించిట్లుగుననియు అది తప్పనియు, సమావేశము చివరభాగమునలేచిరమ్మనుట సరికాదనియు, మీజుప్రభువులనువలెతో మాట్లాడటమిది సమ్రాగారికి స్వార్థాత్మకమేమియులేదనియు, కార్యక్రమములో లేనివిషయమును చర్చకు గొనివచ్చుటకు అధ్యక్షుడు డిగ్గరించక పోవచ్చుననియు పలికిరిగాని గత్యంతరము నూచించితిపోయిరి. మరొకచోరు దేశీయులు సమ్రాగారిని తిరిగిమన్ని కొరకువలన వారి అధికారపదముకేమి యుభగము కలుగదని శాస్త్రీగారు ప్రభుత్వ నిర్ణయమునకై వర్తమానులను రాజీనామానిచ్చుని ఒక చొప్పునకు వారు ప్రభుత్వ నియమితచర్యకు సమ్రాగారిని తిరిగిరమ్మనికోరుటయు క్రమే యనియు, లోపములు జరిగినయెడల సమావేశము చివరభాగము నందైనను లేచి రావచ్చుననియు, రెండుమార్గములు మంచికే యనియు, సమ్రాగారు రెండుమార్గములలో నేదో యొకదాని నవల వి.చగోవలెననియు పలికిరి ఇంపీరియల్ సమావేశమున కెన్యానిర్ణయమును గొనవచ్చుటకు నిజమేనయెడల తప్ప రాజీ

నామా నిశ్చయమున బీసెంటుగారు పలికిరి. భారతీయ రాయ బారపు అధ్యక్షులకు కేకాయగారు సమావేశమును నూచి ప్రదర్శనమును గాని బహిష్కరించుట వలన లాభము లేదనియు, అంతకన్న తీవ్రమనిచర్య జరుపవలెననియు పలికిరి. సమావేశమున నేమియు నిర్ధారణ కానయిన సభ చాలించబడినది.

సర్ శంకరునాయుడుగారి కేసు

సాక్షుల విచారణ ఉత్తరువు

20 శంకరునాయుడుగారి కేసు 20 డిసెంబరు గాడు తెచ్చిన కేసులో కమిషనరులద్వారా సాక్షులకు విచారణ చేయుటకు వరబాలు హాజరు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి ఉత్తరువు విచ్చిన దని తెలిసినది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి యిపుడు కాష్మీరులో నున్నాడు. సాక్షులు ముగియవరకును అతడు లాహోరులోను, అతడు రాగానే కమిషనరులను నిశ్చయించును. పీఠ్యుల విచారణ జరగను. నెవ్రెండు కలెక్షరు శంకర నాయుడుగారు లాహోరు వెళ్లెను. ఈ సాక్షుల కరీతుముగియగానే కేసు విచారణ ప్రారంభమగును.

రబ్బరుపరిశ్రమకు రక్షణను గోరుట

బొంబయి, ఆగష్టు 29: భారతదేశమునందు రబ్బరును దమారు జేయవలె ఒక్కటే ప్రయోగమును పరిమితపరచుట అందు ఇంద్రప్రస్థము కలెక్షరు (బొంబయి) నాయకుల ప్రతిపక్ష రక్షణము గావలెననియు, టూల్స్ బోర్డువారు ఉన్న కరిశ్రమను గురించిన విచారణను ముగించితి దనె ఈ విషయమును విచారించవలెననియు టూల్స్ బోర్డువారిని గోరిరి. ఈ ప్రతిపక్ష రక్షణము పోషించలే నని ఎద్దిక సభులువారును, పారిశ్రామికసంఘమువారుగూడ ప్రత్యేకముగ జెలిగరిసి ఈ పంపెనెవారు వెలి పిరి. (ఆ. (పె))

నోటీసు

తెలిదేవర జానకిరావు సా. హక్కుపురం. (చదువరి కాకి నాడ, తెలియజేయున జేమ) గా,

ది 23-12-1915 సం॥నం తేదిని పాలెపు వెంటకు ఉచ్చా రాయుడుగారు సా. హక్కుపాడకు కొట రామచంద్రపురం తాలూకా హక్కుపురం గ్రామ కాపురస్తు రాయయ్య నాకు సన్ని హిత వారసున్నా అయిన తెలిదేవర ఉచ్చాపురం, హక్కుపురం గ్రామం తాలూకు యాశాం భూములు అన్యాధీపు తక్షణగా యిచ్చి రు 2500/- యివరకి అయిదువందల రూపాయలు బదులు పుచ్చుకో ని క్షతం రిజిస్టరు చేయించి యిచ్చి యింతవరకు బదులు తీర్చియిండలేదు. ది 5-5-1916 సం॥నం తేదిని, కి. రి శేషులకు పాలెపు వెంటకు ఉచ్చా రాయుడుగారు, రిజిస్టరు బిల్లు రిక్వీరీ పదమిది క్షతం బాకీ నేను వనూలు చేసికొనుటకు హక్కును నాకు గలగు జేసి యిచ్చాను. హక్కుపురం గ్రామం వెళ్లినప్పుడు సరకు పుచ్చుముచ్చా అందుల enclosures న్న యిం కా ముగిసి ప్రోనోట్టుముచ్చా పోయినది. ఆ కాపురం దొరకి నవారు యాశాంప సంతకం జేసినవారికి ది 31-8-1923 వ తేది తావున తీసికొని వచ్చి యిచ్చియెడల రు 80/- ఏమిది రూపాయలు బహుమతిగా ఇచ్చుటకుని యింపుయాలముగా ప్రమర పరచుచున్నాను.

తెలిదేవర జానకిరావు. కాకినాడ, 18-8-1923.

మొదటి తీర్మానమును సి. గోపాల మీసన్ గారు ఉప పాదించిరి:— వాస్తవిక గామా భారతదేశమునకు వచ్చి న కామమున యూరోపియనులకు యీ డే శిష్టి యే తెలియకుండెను. అట్టి సందర్భములో అన్ని విధములవారికి సహాయము చేసినది భారతీయులే. కెన్యాను యును భారతీయులు మొదట సోదర్యముల సేర్పరచియు ఇక్కడు తెల్లవారిపక్షులబడివలన వెడలగొట్టబడు చున్నారు. భారతీయులు యూరోపియనులకు చేసిన సహాయము ప్రశంసనీ వచ్చినది కాదు. శాస్త్రీగారి రాయ భారమును ఫలించలేదు. దేశములోని అన్ని పక్షులువారును కలిసి ఆలోచించుకొనవలసి యున్నది అని మీసన్ గారు చెప్పిరి.

మహమ్మద్ ఖిరొద్దీన్ గారు తీర్మానమును ఆమోది చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— భారతీయులకును బాతీయ గౌరవము పొచు మమును కలవు. వినును యూరోపి యులు, ఆసియావారును సురక్షింపబడుట అవమానించుచున్నారు. మనకు పోతుప్రతాప పులు గలవని వారికి ప్రకటించివేయవలెనన్న ముఖండిన శస్త్రాస్త్రములను గూడ తీసివేయివారు. వానితో యద్ధముచేసి ది యవకాళము వదలలేదు. వినును మనకు ధర్మబలమున్నయెడల శత్రువులను మనము ఎదుర్కొనుటకు నిలుచుదుము. మన ప్రార్థన ను బ్రిటిషు ప్రభుత్వము చెందివెట్టుకున్నను భృగ్యురూపుడగు ధర్మ వాను డిగ్గరించినది సమర్థముకలగు. మనమును గా.ధి కుమో త్సురిచే నిర్ణయించబడిన మార్గము నవలంబించి స్వరాజ్యము సంపాదించ యెత్తించవలయును.

బ్రహ్మపురవాస్తవ్యులగు జె. వి. నారాయణ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడినది.

రెండవ తీర్మానమును ఆమోదింపుచు కాకినాడులో నాగే శ్వరరావు పంతులుగారు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి.

ఇక్కడు మనము విచారించవలసినది కెన్యాను సమస్యయే ను, అది స్వల్పసమస్యకాదు. దీనియందు తెల్ల నల్ల బాతుల సమస్య అంతయును ఇమిడి యున్నది. నలసరాజ్యములందు భారతీయులు కూలీలవలె పనిచేసి ఆరాజ్యములను తెల్లవారికి భోగ్యవంతముగ జేసిరి. ఆ పనిచేసిన వెంటనే తెల్లవారు నల్లవారిని వెడలగొట్టు చున్నారు. ఈనీతి కేవలము కెన్యానుదేశాగ వలసరాజ్యము లు దండటను కనుపట్టుచున్నది. కెన్యానుండి భారతీయులను వెడలగొట్టెను, అచ్చటి యిరువదియైదు లక్షల స్వదేశీయుల నైనను, తెల్లవారు ఆభివృద్ధికి దెచ్చెద రనుట కలదానివార్త.

మన స్వదేశీయులందే మనము తెల్లవారికి లొంగియింప వలసికొనిపోచున్నాము. తలయెత్తికొని తిరుగుట నిలుదేరు న్నది. మనము ఎంతకాలము తెల్లవారికి విసమిధియులమై యుండుమో అంతకాలమును మనము ప్రభుభక్తులము ఏనాడు మన క్యక్తిత్వమును వెల్లడించుటకు ప్రయత్నించుమో అనాడు మన మా రాజప్రోమాలుగ పగలగొని బదులుము ఈ దుష్ప్రస్థితి యందుండు బాతి అత్యగౌరవమును కలిగి ఆభివృద్ధిపొందుచున్న రము. నేనుచేసిన మారతాళమువలన ప్రజలకు అత్యగౌరవము విశదమవుచున్నది. మారతాళమున గా, ప్రస్తుతం దొరికిన తీర్మానా రాధాను అందు ధర్మబలముగలదు. ధర్మము ఎవ్వరైన విషయము పొందును. మనము మనస్వత్వములకై పాటుపడుచుంటిమి. కొని జేయవలయుతో నుండటలేదు. సామ్రాజ్య మన గా సమానస్వత్వ ములుగల రాజ్యముల సంయోగముగాని, బలముగలవారు దుర్బలులై అధికారమును చెల్లించుట కాదు. సామ్రాజ్యము ధర్మవాళ ములమైన నీలువదలగలదు. (బిటిషు ప్రభుత్వమునకు మన మీ ధర్మమును మారతాళము మూలక న వ్యక్తము చేయుచున్నాము. ప్రభుభక్తిని ఎవరుగాని పక్షముల ఆధారమున కల్పింపవలదు. భరతభూమిని బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు సమీపమని చెప్పేదివారు భారతీయులకు సామ్రాజ్యమునందు గొంతుపైస స్థానము ఒకగ వలెను. మన సోదరులు కెన్యానుందును వలసరాజ్యముల యందు ను నీచముగ చూడబడుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో మనము మనక క్తి సంతయును వినియోగించి తిగిన సహాయము చేయియెడల మనకు లోకము నం దెచ్చుటకు పరువుకలిగియు కలుగవు. అట్టిసహాయ మును చేయుటకు కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన విధానమును ఆచరణ లో తెట్ట వలె ను- ము ప్పది మూడు కొట్ల ప్రజ లలో నూటికి ఒదిమింది కై నను సం యోగ ము కలిగి అసహాయోచ్ఛమును కాపింపినప్పుడు మన సంకల్పము అన్నియు నిరాపరాధముగ సఫలము కాగలవు. అందువలన గా.ధి మహాత్మునిచే నిర్ణయించబడిన మార్గమున మనము ప్రయత్నించి సఫలము చేసికొనవలెను.

చెన్నపురియ్య శైలిగారు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు ను ఆమోదించిన పీఠ్యుల తీర్మానము యొకగ్రీవముగ అంగీకరింప బడినది. సభ అంతటితో వారిగెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సంవత్సరము 28 వ తేది

మంగళవారము

కెనియా సమస్య : అసహాయోద్యమము

కెనియా సమస్య నేర్పు గుణపాఠ మేది? అసహాయోద్యమమును కట్టుదలతో, దృఢసంకల్పముతో నడుపవలయుననియే మితవాదు లింత ఎరకును సామ్రాజ్య మననను, సామ్రాజ్యశౌరత్వ మననను గర్వపడుచుండిరి. అధినిశేత రాజ్యముల లోని తెల్ల వారెంతకుర్చార్లు లయినను, ఇంగ్లండు ప్రజలను బ్రటిష్ ప్రభుత్వమును తమ పక్షము బూతు ననియు, ఇండియా ప్రభుత్వము సందిగ్ధము యునున తమపక్షమును వహించి పోరాడుననియు, వీరు భావించుచుండిరి. పంజాబు సమస్య జాతీయ వాదలకు నేర్పిన పాఠమును వీరు నేర్వకుండిరి. దైవభూటనమో యనునటుల, కెనియా సమస్య భారతీయులలో నన్నికక్షములవారిని నేకవేదికకు దెచ్చుటకు తోడ్పడెను. కాలనీల తెల్లవారు మంచి వారు గాంచుకొనినను, బ్రటిష్ ప్రభుత్వపరిపాలనము క్రింద క్రాంతకాలనీగ కరిపాలించబడుచున్న కెనియాలో భారతీయుల కన్యాయ మేల గలుగజలెను? మంచివో, చెడ్డవో, వ్రడ్డు, వికటరుటను గార్ల రిపోర్టు సూచనల నయినను కొనసాగించుటకు, బ్రటిష్ ప్రభుత్వమువారేల నెనుదీయవలయును? వ్రడ్డువికటరుటను గార్ల రిపోర్టునందలి రాజీ సూచనల నంగీకరించుటకు సయితము, శ్రీనివాస శాస్త్రి ప్రభృతు లొప్పుకొనెడి. అందునకును పాల్పడెడి, కెనియా తెల్లవారిల కోర్కెలను, బ్రటిష్ వాంఛలు సంతృప్తముగ సఫలకరిచిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారయినను, కెనియా నిర్ణయమును కట్టువలెతో నెదిరించెదరని, ఎల్లరు భావించుచుండ, వారు దాని నంగీకరించుటకు పాల్పడిరి. ఇంతటితో మితవాదుల భ్రమ పూర్తిగ దొలగినది. తమ రాజ్యభారము సంతృప్త విఫలత జెందెనని, శాస్త్రి గారును, ద్వారకదాసుగారును ఒప్పుకొనిరి. శాస్త్రి గారు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో ప్రచురించిన యదంతమును, ఇంగ్లండులో నిచ్చిన ప్రసంగమును గాంచిన, వారికి భ్రమ పూర్తిగ దొలగెనని తెలియగలదు.

పీఠభూమిలలో భారతీయులు కాలిడుటకు విలువైనది నిర్ణయించి, వారి నివాసపు హక్కును బ్రటిష్ అధికారులు పూర్తిగ దొలగించిరి. క్రింద నెక్కడనో భారతీయులు నివసించవచ్చునని చెప్పినను, ఆ భూములు మన్యప్రదేశములు, జలమయములు. తెల్లవారితోబాటు ఎన్నిక హక్కులను భారతీయులకు లేకుండ జేసి, శాసనసభలలో వారి ఆర్థప్రాతినిధ్యము లేకుండ జేసిరి. దుష్టముగు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశపెట్టి, యూరపి యనుల ప్రాబల్యము నింకను బలపరచిరి. భారతీయులు కెనియాలోనికి స్వేచ్ఛగ రాకుండ నడ్డు గలిగించిరి. ఆఫ్రికనులను భారతీయుల పోటీనుండి దీర్చివేయు యనునది వట్టి బూటక మని శాస్త్రి గారు తెల్లకరువ గలిగిరి. భూముల నన్నిటిని ఆఫ్రికావాసులనుండి బలవంతముగ లాగివైచిన

వారు తెల్లవారు. తెల్లవారి పోటీనుండి ఆఫ్రికా వాసులను తప్పించుట, ప్రభుత్వమువారి ధర్మమై యుండెను. అందుకుమార్గగ, భారతీయులు చేసి కొనెడి స్వేచ్ఛవృత్తుల పోటీనుండి, వారిని దీర్చివేయుట ప్రయోజనము లేని పని. కెనియా తెల్ల వారి పంతము నెగుటకు, కశుబలమును ప్రదర్శించెద మని వారు భయపెట్టుటయే కారణ మని, శాస్త్రి గారు స్పష్టపరచిరి. భారతీయుల కొక వేళ సమానత్వ మొసగినను, దానిని అమలులో పెట్టుటకు వైస్రాయల ముపయోగింపబడునెడల, క్వేట్టెనెనికుల తమపై పోరాడ రని తెల్లవారు కలుకుచుండిరట. అట్లేని నిదర్శనమును వారు చాటుచుండిరట. కశుబలమును ఉపయోగించెన మనుషురి ఇచ్చున నెలవేట్టుటయు, శాంతిప్రియు లగు భారతీయుల న్యాయ మగు కోర్కెలకు నున్నజట్టుటయు బట్టి, బ్రటిష్ ప్రభుత్వంతుల దృష్టికథమును గ్రహించవచ్చును. కెనియా తెల్లవారిని గాని, ఇతర కాలనీలవారినిగాని నిందింప బనిలేదు. హిందూదేశీయుల సంతకణ బాధ్యతను వహించిన బ్రటిష్ ప్రభుత్వమే వర్ణ విద్వేషమును గనుకలుచుండ, ఇతరు తెలుల యాచరింతురు? సామ్రాజ్య సంబంధము వలన, గలిగెడి భారము లన్నియు హిందూదేశ మనుభవింపవలసి యున్నను, లాభములు సౌకర్యములు మాత్ర మీ దేశమునకు లభింపకున్నవి. నిన్నటి బిది సభలో అధ్యక్షు లగు శ్రీనివాసయ్యంగారు దెలిపినటుల, ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి సామ్రాజ్య స్థ స్వరాజ్య మను నాదర్శమును మార్చుకొనవలసిన యవసరము గనుకట్టుచున్నది.

భారతీయులకు సామ్రాజ్యమున నిలువ నీడ లేకున్నపుడు, సామ్రాజ్య స్థ స్వరాజ్యమువలన నేమి లాభ ముండను? కెనియాలో భారతీయులకు జరిగిన కలిధవమును, తోడిదేశీయులు గుర్తించిరిని నిన్న జరిగిన పూర్ణమగు హారతాళములే నిదర్శనములు. చెన్నపురి హారతాళమును పూర్తిగ నవలంబించి, తనధర్మమును నెరవేర్చినది. హిందూదేశము నందలి కలుతావులనుండి హారతాళము జయప్రదముగ జరిగినవార్తలు చేరుచున్నవి. నిన్నటిదినము, బీచినమావేళమునందు, వివిధపక్షనాయకులు చేరుట, మిగుల శుభసూచకము. ఇకనయినను అన్నిపక్షములవారును కలసి ఏకకార్యసంవిధానము నవలంబించుచో నద్భుతఫలితము గనుపింపగలదు. అసహాయోద్యమమును నిష్పూర్ణతో నవలంబింపవలసిన యవసరము ఇప్పుడు గనుపించినంత స్పష్టముగ నిదివరకు గనుపింపలేదు. కేవలము అసమ్మతిసభల గావించి, కార్యాచరణసమయమున వెనుదీయుచో, భారతీయులు కరిహాసపాత్రు లగుదురు. బాంబాయిలో జరిగినసభలో, కెనియాసమస్య విషయమై నెట్టికార్యక్రమ మవలంబింపవలయు నని యోచింపబడెను. తమ అసమ్మతి జూపుటకు నేడైన నొక కార్యక్రమ మవలంబింపవలయునని శాస్త్రిగారు కోరిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమాను బహిష్కరింపవలెనని, పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు సూచించిరి. సప్రూగారు ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును వెంటనే వదలివేయవలయునని శాస్త్రిగారు కోరగ, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో కెనియా తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి అదివిఫలమగుచో మాత్రమే వదలివేయవలయునని బిసెంటుగారుకోరిరి. బిసెంటుగారి కోర్కె ప్రయోజనవిరహిత మనుటకు సందియము లేదు. సామ్రాజ్యములో భారతీయుల కెట్టిహక్కులులేవని నిర్ణయింపబడుచుండ, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో భారతీయులెవరయినను ఏమొగము బెట్టుకొని పాల్గొనగలరు? అత్యగౌరవము భంగపడుచున్నపుడు,

ఇంకను వెనుకముందాదిన నేమి ప్రయోజనము? స్వల్పలాభముల నాపించుట భావ్యముగ నుండునా? శాస్త్రిగారికన్నను బిసెంటుగారు వెనుకంజ వైచుట, కొలవైపరిత్యము. ముందెన్నదో డాక్టరు సప్రూగారు రొకచేళ రాజీనామా నిచ్చినను, హాస్యాస్వాదముగ నుండును. సమయము దప్పిన పిమ్మట, ఎటుల ప్రవర్తించిన నేమి ఫలము? ఇంత లొంగిపగ్గు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో కెనియా ప్రశ్నను ప్రవేశపెట్టుటకు వీలుండ దని తెలిసిన విషయమే. కార్యక్రమములో లేని విషయములను చర్చింపగూడదని, ఇదివరకే కట్టడిచేయబడెను. కెనియావిషయము కార్యక్రమమునందు జేర్పబడి నదిగాదు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును సైకిము హిందూదేశము బహిష్కరింపనిచో, రాజకీయాందోళనమును విరమింపవచ్చును. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనసంఘమునందు, జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు, శ్రీనివాస శాస్త్రిగారును తమ సంబంధమును వదలుకొని, తమ ధర్మమును నెరవేర్చినందులకు సంతసింపవలయును. మితవాదనాయకు లింతవరకయినను ముందుకు వచ్చినందులకు సంతసింపవచ్చును. కెనియా వ్యవహారము విషయమై సంయుక్త రాష్ట్రముల లిబరలు సమావేశమువారు, ప్రతికారము గావించవలయునని కోరుచు, దక్షిణాఫ్రికా బాగ్నె హెచ్చు దిగుమతి కన్నును విధించవలెననియు, కాలనీలకు భారతీయులను కంఠ గూడదనియు, బ్రటిష్ సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలయుననియు, క్రిమీనలు లాలో యూరపియనుల కీయబడిన సౌకర్యములను తొలగింపవలయునని, సర్ బి. య్. కర్న ప్రభృతులు వెంటనే రాజీనామా సీయవలయుననియు, తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, చింతామణిగారు గంభీరవాన్యస మొసగిరి. లిబరలుపక్ష తీర్మానముల బట్టి, గ్రహించదగిన విషయ మేమి? మితవాద సిద్ధాంతము లక్కరకు రావనియు, అసహాయోద్యమమును కొంతగాకున్న కొంతవరకయినను చేపట్టవలయుననియు, మితవాదులు గ్రహించినటుల స్పష్ట మగుచున్నది. సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాద సమావేశ తీర్మానములు, అసహాయోద్యమమును గాక మరి దేనిని బోధించును? ఇంతకాలమునుండియు తిరస్కరింపబడుచున్న సహాయనిరాకరణమే నేడు మితవాదులకును శరణ్య మగుచున్నది.

కాని, అసహాయోద్యమమును కొంచెము కొంచెముగ నవలంబించి లాభము లేదు. బ్రటిష్ సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమును ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును బహిష్కరించినజాలునా? ప్రభుత్వసభ్యులను రాజీనామా సీయకలయు నని కోరిన చాలునా? సహాయనిరాకరణము నవలంబింపవలయునని, పూర్తిగ నవలంబింపవలయును. కెనియాభారతీయులపక్షమున వెడలిన రాయభారమున కధ్యక్షులగు దేశాయిగారు సూచించినటుల, వీరికన్నను నెక్కుడు తీవ్రచర్య యవసరము. కెనియానిర్ణయము యొక్క అంతరాధమును శాస్త్రిగారు చక్కగ సూచించిరి. తమకు గలిగిన యవమానమును భారతీయులు తొలగించుకొనగలరని ప్రపంచమునకు జూపునెడల, ఇమీద నవరును వారిహక్కులను కదలించజాలరు. ఇప్పుడు చేయదగిన దట్టి కార్యమే. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధివలన, భారతీయుల కష్టములను నివారించుట సుకర మని, తెలిసిన సంగతియే. ప్రభుత్వసభ్యులను రాజీనామాసీయు మని కోరెడి శాస్త్రి ప్రభృతులును, లదితర మితవాదనాయకులును, శాసనసభలలో తమ పదవుల నంటిపట్టుకొని యుండుట తప్పు గాదా? భారతీయుల నెరలను

భావనలయు నన్ను, పై బహిష్కారములతో పాటు
 శాసనసభా బహిష్కారమును నిష్కర్షతో నాచ
 రించుట ముఖ్యము. భారతీయుల యవమానమును
 సీదవలయు ననిన, స్వరాజ్యమును త్వరితముగ
 సంపాదించవలయు ననిన, శాసనసభలను పూర్తిగ
 బహిష్కరించి, నిర్మాణకార్యక్రమమును శీఘ్రముగ
 బూర్తిచేయుట దప్పు వేరుమార్గము గనుపించదు.
 మితవాదులు నైతము, అసహాయ కార్యక్రమము
 కంటకు తమదృష్టిని మరల్చుచుండ, కాంగ్రెసుసభ
 శాసనసభా ప్రవేశము నామోదించుట అసర్థములకు
 కారణ మగును. ప్రస్తుతకస్థితులను గుర్తించి
 యెనను, స్వరాజ్యవత్తుమువారును శాసనసభా
 త్యాగమోహమును విడనాడి, కాంగ్రెసు కార్య
 క్రమము ఏకముఖముగ నడుచుటకు తోడ్పడుట
 మేలు. అట్టితరీ, మితవాదు లయినను అసహాయ
 మార్గమును చేకబట్టకపోదు. కెనియాసమస్య
 విషయమై భారతీయులు గనుకజరిగిన యసమ్మతి,
 ఈగ్ల దేశపత్రికలకు వింత గొల్పుచున్నది.

పాప మీ కత్రికలు, కెనియా నిర్ణయమునకు
 భారతవర్షము తలయొగ్గునని తలచి, తదనుగుణముగ
 నేహ నిచ్చినవి. అంతయగాని, భారతీయులు ఆత్మ
 గౌరవము గనుకజరిగిన, కత్రికలు దలచియుండ
 లేదు. కెనియాలో సంకటము లిక్కడ ప్రారంభ
 మయిన వని, నేమనుకత్రిక తుదకు గ్రహించినది.
 భారతీయు లీ నిర్ణయము తమ కవమానకర మని
 భావించినటులు, మాంచెప్పరు గార్డియను కత్రిక
 కనుగొనినది. మాంచెప్పరు గార్డియను కత్రికా
 క్రొత్తనిధితో, శాస్త్రిగారు దెలిపిన సంగతులు,
 మిగుల ఖండితముగ నున్నవి. ఇప్పుడు కెనియాలో
 ఏ ఘోషపడగినది భారతీయులరాకగాక, తెల్లవారల
 ప్రవేశమే యని శాస్త్రిగారు కలికిరి. ఆఫ్రికావాసు
 లకు భారతీయులు సహకారు లనియు, తెల్లవారలే
 వారికి ఉక్తద్రవకరులనియు, వారి భూములను లాగు
 కొనుటలో వీరు వెనడియ రనియు, శాస్త్రిగారు
 స్పష్టముగ బలికిరి. శాస్త్రిగారు ప్రతికారసూచనల
 గావించుటలో సంయమము వెనడియలేదు. ఇట్టి
 సందర్భములలో శాస్త్రిగారి నిశ్చయమునకు భార
 తీయులు తోడ్పడుట ధర్మము. శ్రీనివాసయ్యం
 గారు నిన్నటిదినము దెలిపినటుల సందిగ్ధ మగు
 కద్దతి నవలంబించి లాభ ముండదు. ఒకకాలు
 శాసనసభలలోను, మరియొక కాలు సహాయ
 నిరాకరణకమమునందును ఉంచుటవలన లాభ
 ముండదు. శాసనసభలను బహిష్కరించిన గాని,
 ప్రజల హనోరము సహాయము గాజాలదు. భారత
 దేశములో నింతవరకు గలిగిన ప్రజాప్రభోధమునకు
 శాసనసభా బహిష్కారమే ముఖ్యకారణము. వారి
 దృష్టి స్వక్రయత్నమునకు మరలుట కిదియే
 కారణము. కాంగ్రెసు వై వారి కెట్టిభక్తి గలదో,
 హఠాత్తామును జయప్రదముగ గావించుట వారు
 చూపిన హహోత్సాహమే ప్రబలనిదర్శకము. అస
 హాయోద్యమ తీవ్రత తగ్గుటకు కారకులు ప్రజలు
 గారనట స్పష్టము. నాయకు లీ యుద్యమమును
 కొనసాగించుటకు తగిన కట్టుదల గనుబలుకక,
 సహకారవద్ధతుల వంకకు తమ దృష్టి నవసర
 ముగ మరల్చుటయే ఇంకకు కారణ మయ్యెను.
 వారు గావించిన దీక్షాభంగమే, దేశ దుర్గతికి
 హేతు వయ్యెను. కాని ప్రజాహృదయము
 మూత్రము సౌమ్యముతో నున్నది. కాంగ్రెసు
 నాయకులు అసహాయోద్యమము నంతమూత్రము
 విడనాడక దానిని ఇంకను ఎక్కుడు పట్టుదలతో
 నిర్వహించ నెంచునెడల, ప్రజలు వారికి తప్పక
 తోడ్పడును రని తెలుప నక్కరలేదు. అట్టితరీ,
 స్వరాజ్యసిద్ధియు, కెనియా భారతీయుల గౌరవ
 రక్షణయును, తప్పక ఫలము గాగలవు.

రంపపీఠా రీ

— ౧౦౦ —

రంపపీఠా రీని గూర్చి, హావెల్ గారి రిపోర్టును
 అందుపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన యుత్తర
 పురు శేషటిపత్రికలో ప్రచురించెదము. దీనియందు
 ఏదెన్ని కమిషనరుగారును, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు
 జనరలుగారును జేసిన సూచనలుగూడ గలవు రిపో
 ర్టును క్రమక్రమముగ ప్రచురించెదము. హావెల్ గారు
 ఏదెన్ని పోరాటమును నడిపినారు. వీరు రిపోర్టును
 వ్రాయునప్పటికి తిరుగుబాటు అంతరించె నని,
 తలపబడెను. కాని ఈ కోర్కె ఫలము గాంచ
 లేదు. పిమ్మట, పోరాట మింకను కొనసాగెను.
 అందుచే, పిఠూరిని గూర్చి అంత్యనిర్ణయము గావించు
 టకు ప్రభుత్వమునకు వీలుపడలేదు. ఈ తరుణ
 మున ఫిత్తూరి జరుగుటకు కారణము లేవి యని
 కనగొనుట ముఖ్యము. ఈ కారణములను తొల
 గించనియెడల, ఏదెన్ని దుస్థితి దొంగ నేరదు.
 కేవలము అధికారుల విచారణతో లాభముండదు.
 ప్రజాప్రముఖు లీ విచారణను నడుపుటకు వీలు
 గల్పించవలయును. తేని యెడల, కొండవారల
 కష్టములను తిన్నగ గ్రహించుటకు వీలుండదు.
 ఫిత్తూరి బయలుదేరినపుడు మాత్రము జాగ్రూత
 వహించి, పిమ్మట నశ్రద్ధ బూనుటవలన లాభ
 ముండదు. అల్లూరు శ్రీరామరాజే ఫిత్తూరి కంత
 కును కారకు డని ప్రభుత్వమువారు భిప్రాయకడు
 చున్నారు. గూడెము కొండలలో రాజ్యమును
 స్థాపించవలయు నను నుద్దేశముతో నత డలుల
 గావించె నని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. ఐనను,
 ప్రజలకు కొన్ని స్వల్పకష్టములు గల వని ప్రభుత్వ
 మువారుగూడ గుర్తించిరి. కూలీలను కష్టపెట్టుట,
 డిప్యూటీ ఠానీల్లారగు బాప్టియనుగారు వారికి తగిన
 కూలీ నీయక తిప్పలుబెట్టుట, మల్లయ్య, ఘంటం
 దొంగయ్యలకు భూములవిషయమై గల తగాదాలు,
 ఎండు పడలుగారికిని బాప్టియనుగారికిని గల
 తగాదా, పోడువ్యవసాయము గూర్చి కొండబాతుల
 కష్టములు మొదలగు నవి కారణములుగ
 సూచించ బడెనట. బాప్టియను గారి పై
 జేసిన ఆరోపణలు స్పష్టముగ లేకున్నను, వానిని
 గూర్చి విచారించవలయు నని ఏదెన్ని కమిషనరు
 గారిని ప్రభుత్వము వారు గోరిరి. మల్లయ్య
 దొంగయ్య ఎండుపడలుగార్లకు సంబంధించిన విష
 యములు నిజమే యెనను, వీనిని తగుకారణముల
 క్రింద భావించ వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారి తలంపు.
 భూములకు సంబంధించిన కష్టములు కొన్ని గలవని,
 ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరు. చెట్లను తగులబెట్టి,
 వ్యవసాయము సాగించెడికద్దతిని, ఏదెన్ని ప్రజ
 లవలంబించెదరు. దీనిని నిరోధించుటలో ఎక్కుడు
 కఠినత మవలంబించవలదెనని ప్రభుత్వమువారు అభి
 ప్రాయకడిరి. ఈవిషయమును విచారించుటకు
 ఏదెన్ని కమిషనరుగారు కోరబడిరి. కాని, ఇక్కా
 ర్యమును అసధికారసభ్యులకు వక్రగింతవెట్టిన
 మేలుగనుండెడిది. ఫారెస్టు యిబ్బాడులు కల్పితము
 లని, హావెలుగారును తిదితరులును దెలుపుటబట్టి,
 కేవల అధికారవిచారణవలన విశేషలాభముండదు.
 బాప్టియనుగారిని, అతని పనుసీసును తాలూకా
 ప్రజలందఱును ఏనగించెద రని, హావెలుగా రంగీక
 రించెదరు. ఈవిషయములగూర్చి ఇంకను ఎక్కుడు
 విచారణ జరుపుట యవసరము. రాజుగారి ఫిత్తూరి
 కిని చార్జవ్వరహిత సహాయనిరాకరణోద్యమము
 నకును ఎట్టి సంబంధము లేదని, హావెలు
 గారు తెలుపుట భావ్యముగ నున్నది.
 రామరాజుగారికి సహాయనిరాకరణోద్యమముతో

నెట్టి సంబంధము లేదనియు, తుని రాజులతో
 నితడు ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుట సహాయ
 నిరాకరణోద్యమసంబంధముచే గాక కులసంబం
 ధము చే ననియు, హావెలుగారు సూచించిరి.
 ఏదెన్ని ఫిత్తూరికిని, అసహాయోద్యమమునకును ఎట్టి
 సంబంధము లేదని, మొదటినుండియు విదితమే
 యగుచున్నది. హావెలుగారి రిపోర్టు బట్టి,
 ఈపోరాటమునందు మొదటినుండియు ప్రభుత్వము
 వారి యోధులు జయము నంతగ గాంచలేదని
 గన్పట్టుచు. ఫిత్తూరిలను త్వరలో నణగదొక్కు
 టకు రోడ్ల నెక్కుడుగ నిర్మించవలయు ననియు,
 ముతాచార్లను తిరుగుబాటుదారుల బట్టుకొను
 టకు బాధ్యుల గావించవలయు ననియు, రిజర్వు
 పోలీసులను చక్కబరుపవలె ననియు సూచించ
 బడెను. ఈ ఏర్పాటులతో బాటు, ఫిత్తూరిల
 కారణములను కనుగొనుటకు త్వరలో అసధి
 కారసభ్యుల విచారణ జరుగుటకు వీలు గలుగ
 వలయును. అట్టియవకాశ మెంతవర కొనగబడునో,
 ఫిత్తూరికారణము లెంతవరకు సమగ్రముగ కను
 గొనబడునో జూడవలయును.

బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారము

కెనియా సమస్యను గూర్చి ముచ్చటించుచు,
 ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునుండి హైందవప్రతినిధి
 లేచివచ్చుటయు గాక, బ్రిటిషువస్తు బహిష్కారము
 గూడ అవసరమని, యమునాదాసు ద్వారకదాసు
 గారు పలికిరి. మితవాదప్రముఖుడు బ్రిటిషు వస్తు
 బహిష్కారమును గోరుట కిదియే మొదటిపర్యా
 యము. ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసు తీర్మానించినటుల
 విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును పూర్తి గావించి,
 స్వదేశీవస్త్ర నిర్మాణమును ముందుగ పూర్తి
 చేయుట అత్యవసరము గాదా? మితవాదు లేల
 కద్దరును ధరించరు? విదేశవస్త్రములతో నింకను
 ఏల బయటకు వచ్చెదరు? భారతీయు లందఱురు
 కద్దరు వ్రతదీక్ష నేకగ్రీవముగ నవలంబించిన, హిం
 దూదేశీకష్టములు త్వరలో యాపుమాయ గలవు.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ సమాజం - సావిత్రి

గత భానువారమునాడు సాయంత్రము శ్రీసీతారా
 మాంజనేయ నాటకసమాజమువారు సావిత్రినాటకమున ఆశ్చర్య
 కాలముతో ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల హనంపరకలకు గావించిరి.
 సత్యవతిపాత్రధారి యగు యదవల్లి సూర్యనారాయణరావుగారు
 తమ సహజగాంభీర్యముతో ప్రేమరసమును చక్కగా ప్రదర్శించి
 తమ అభివ్యక్తి ప్రణయమును జూపిరి. సావిత్రిపాత్రధారి యగు
 సుశీలరావుగారు మొదటిసారిగా గూడ శ్రీగారరసమును
 కరణారసమును ప్రదర్శించుటలో నెక్కుడు సామర్థ్యము జూపి
 ప్రేక్షకుల మెక్కు పడెనది. వారి గానమాధుర్యము, భావప్రసర్య
 నమునకు వన్నెదెచ్చెను. యమపాత్రధారి యయ్యర మరవీరి
 జేసెను. తునిమారులేమి, ప్రాహ్లాదనింజరులేమి, తిదితరులేమి,
 తిమకిమ పాత్రలను చక్కగ నిర్వహించి నాటకసమాజానికి
 వన్నెదెచ్చిరి. రాజుల్లిధియేటరు, ప్రేక్షకులతో నెక్కుడు
 సందర్శన నిడియించుటబట్టి, సావిత్రినాటకప్రదర్శనము చెల్ల
 పులో నెట్టి యాద్యము గలుగజేసెనో కనుగొనవచ్చును.
 మునిబాతులలో కెల్ల దిన్నవారికి, ప్రహ్లాదపాత్రధారికి కాళ
 లము జూపినందులకు ఉంగరి మొకటి బహుమానముచేయుచున్నామని,
 కాళీనాథుని వాగ్దేవరావు పంతులుగారు నాటకసమాజము
 వారిని ఈ వారమునందు సీతలను దుందుటకు ప్రార్థించుచు
 కని, ఆదివారములలో పాత్రధారులకు పాత్రలపక్షమున బహు
 మతు లొసగబడుననియు, సమాజాధ్యక్షుల లలిత్రీమూడే వారా
 యంతరాపు జమీందారుగారికి విజ్ఞాపనపత్రము సమర్పించ
 బడుననియు, అంగ్రహు ఎప్పటికలె నీ సమాజము జూదరించి
 వారిను చిత్రీ తిని సత్కరించుటకు సహాయపడవలెననియు,
 హెచ్చరించిరి.

సమాజమువారి కార్యక్రమము ప్రకారము నేటి రాత్రి
 9-30 గంటలకు ప్రదర్శనమునెడి "శకుంతల" నాటకము కడపటి
 యాట సమాజమువారి ప్రదర్శనములలో మిగుల ప్రేరేపించిన
 కథలకల నాటకమును ఆంగ్రహు నీక్షించి, వారికి ప్రోత్సాహ
 మొసగి యాసందింక గోరెదము.

వివరములకు త్వరలోనే ప్రతిస్పందనగా నగుచు కాలపరిమాణ పట్టికను చూపుదును. ప్రతిస్పందనలోను నదియ కాలపరిమాణ పట్టిక

విదేశ వార్తలు

నవ్వవరిహారనమస్య ప్యా రి సు య భి ప్రా య ము

లండన్, ఆగస్టు 26:— రాత్రి 8/50, కన్యకావరము ను గూర్చి కొంత ఆలోచించుటకు టి.పి.రా.డే.సి యున్నది. కొంత వ్యవధి యవసరము. ఈ విషయమై సమావేశమగుట కిది సమయముగాదు. ఇటీవల లెఖలనకు ప్యా రి సు, ఫ్రాంసుకట్టు ములలో కొంచెము మనసునకు కష్టములు కలిగినవి.

భేదాల్లి ప్రాయశఃలను సమర్థింపుకొనుటకును, సరిత్యము కొనుటకును ముందు ఒక డొరలను కరిహాసము చేసికొనుట మాన వలెను. కన్యకావరము దురుదరత నన్న రహస్యముగ ఇద్దరునుజేరి ఇష్టానుష్ఠిగ మాట్లాడుకొనవలెను. ఎయిక్కులైన్ బెయిన్సునండి తిరిగివచ్చినపుడు బార్న్ ఫీల్డ్ గారు ప్యా రి సులో కొన్ని వారములు ఆగవచ్చును. అప్పుడాకాక తిరిగివచ్చిన మాట్లాడుట తుల్యము. కర్నూలు గూడ కన్యకావరములో పాల్గొనవచ్చును. ఈ యంతకాలమును పోయింకేరు గారు తప్పక వి.యోగియకొనెదరు గాక యని ప్రోత్సహింపగా విలేఖరి ప్యా రి సునుండి తెలుపుచున్నాడు.

జర్మన్ ఛాన్సలరు యువన్యాసము

లండన్, ఆగస్టు 25:— ప్రస్తుత పరిస్థితుల కిట్టలను గ్రహించి అతిశయకరతతో నిగ్రహముతో తొందరపడక, తూటాడక జర్మన్ ఛాన్సలరుగారు మాట్లాడిరి. ఇది లండనులో ఎందరకును సంకసముగ నున్న దనుచున్నారు.

పరాసు విధానమును దూరక లేనిపోని విందలను పరాసును నెత్తి వేయక పారే ప్రాప్తికొనగారు సుఖంజనముగ కనుజూచి ప్రాయమును తెలియజేసి (ని) ఫ్రాంచిజ్మతము కృత్రిమమని కాని సాత్వికమనిగా నాపుటనుగూర్చి ఏమియు మానింకలేదని నివారమును తెలుపుచున్నది.

పరాసుల కీయనలనిన సొమ్ము

పరాసులు 1370 సువర్ణర మైతరునాక పరాసులు కను అధికపరిస్థితులను చక్కచూచుకొనిరి. సున్నావ్యాపకముతో, కందెనని జేసి కను విశ్వరూపమును సుపాదించుకొనిరి. జర్మనులు గూడ మావలె జేయ నిశ్చయించుకొనగా, అప్పుడు పరాసులు సొమ్మునిచ్చి తీరవలెను. లేదా ఫ్రాంసునుండి కడబాలు మని జర్మనులు బెడవలెను. ఆ బెడవలెను నిపుడు జర్మనీపట్ల కార్యరూపము దాల్చునటుల మేముచేసెదము. జర్మనులు సొమ్ము ఇచ్చి తీరవలెను. కను అధికపరిస్థితులను చక్కచూచుకొనవలెను లేదా రూసునుండి అనుగు కడబాలు మని పోయింకేరుగా నిరె.

రూపు ప్రతిష్ఠలు

పరాసులకోర్కెలు

జర్మను ఛాన్సలరు ప్రకటనము

బెర్లిన్, ఆగస్టు 24:— జర్మను ప్రభుత్వమువారు ముందెట్లు ప్రకటనములను గూర్చి నిశ్చయించిరి. నేనుగూడ అటులనే జేయువాడను. కన్యకావర నుత్పత్తి జేసి పరిస్థితులను చక్కచూచెద మని జర్మను అధిక విధానము నభ్యయముగ నీయజాలవలెను.

అంతర్జాతీయ వ్యాపారమున కుండకలనిన విషయములను తెలియజేసిరి. ఈ పరిస్థితు లేర్పడుటకు మొన్న బ్రిటిషువారిచే చేయబడిన ప్రకటనను అనకాళము నిచ్చినది. జర్మనీ భావిభాగ్యదాయమున కడ్డురాదని యభిప్రాయమును మిశ్రమండలి కి రావలసిన మొత్తములను రాట్టుకొనుటకు ఏర్పాటులు చేయు టుత్తము మగిరి.

లండన్, ఆగస్టు 23:— బ్రిటిషువారి లేఖన ప్రాచివాన్ని ప్రస్తుతమునా ఆలోచించుటకు బార్న్ ఫీల్డ్ గారు ఇంగ్లాండులో తిరిగివచ్చి మంత్రిమంత్రి మాట్లాడుననియు మరల పరాసులను అంగీకరించుటకు రాజ్యాధి:మును జరుగవచ్చుననియు అనుకొనుచున్నారు. పోయింకేరు బార్న్ ఫీల్డ్ గారు ఇంకను కన్యకావరమును పరిష్కారము జేసికొనుటకు అనకాళము మిగిలి పోలేదని అమెరికన్ ప్రతికూల వాదననున్నది.

విరిమి ఎన్నికలు

ఉభయపక్షములవారును పట్టుదలతో పనిచేయుట

లండన్, ఆగస్టు 24:— రాత్రి 10. అన్ని పక్షముల వారును తమ ఎన్నికలకై ప్రయత్నించుచున్నారు. ఏ ప్రభుత్వము నెన్నుకొనెదమను విషయములో క్రమబద్ధి ఎన్నికదారులు తోచక కష్టపడుచున్నారు. రైతులు, ఇండిమెండెంటు శత్రుమువారు సంధిపక్షమునకు అనుకూలమును ఓటులను గారలె ననుచున్నారు. కార్మికపక్షమువారు రిపబ్లికనుల కడ్డుపడుచున్నారు. కార్మిక రిపబ్లికు ప్రభుత్వము గావలెనని కార్మికులభావము ఇది అనలు వివిధ రిపబ్లికు ప్రభుత్వవిధానమునకు వి. ధ్యాయమున్నది. ప్రభుత్వమువారి ఎన్నిక కథలను రిపబ్లికనులు భగ్గుపరిచిరి. వర్తకులు అభ్యర్థులై కథలుజేసికొన లార్కనైటువత్తువా రాసభలను పాడుజేసిరి.

డివెలరాగారి అరెస్టును గూర్చి ప్రజలకు తెలియునగల్గించి దానివలన తమకు లాభముగ రిపబ్లికనులు తిమవని పాధంబు కొనుచున్నారు. దీనివలన ప్రభుత్వమునకు క్షేమ, పడమటికైపుం టిగా ఓట్లు లాభి ఏకత్తమునకు బెడనివా రెవరైన నున్నవారి ఓట్లు రావచ్చును.

ప్రభుత్వసభ్యులు ఓడిపోయిరని వారు తగినవాయుజుడు లేనందున ఓడిపోయిరి జెప్పుటకు వీలులేదు. మంత్రి లండనును నిడతేక పనిచేయుచున్నారు. స్పీకరు ప్రభుత్వసభ్యులు కాన్గ్రెసుగారు వేలకొని సంవారము నల్లి ఎన్నికలనుగూర్చి కనువిషయమై యుహ్యునించుచున్నారు. కాన్గ్రెసుగారు, పార్టీ క్షుముక్తి, వామ, హోగ్ మున్నగువారు తప్పక ఎన్నికలలో నెగ్గెద రనుచున్నారు.

రైతులు ప్రభుత్వమువారి ఆధికవిధానమును ఆక్షేపించుచున్నారు. వీరు తమ ఓట్లను ప్రభుత్వమువారి కిచ్చెదరు.

కార్మికులు, రిపబ్లికనులతో తోడ్పడి పనిజేసెదరు. కార్మికులు గెలుపొందుటకు సంజితు మునుచున్నది.

ఇండిమెండెంటు అభ్యర్థులు 70 మంది ఎన్నికలలో గెలి తీరెదరు. కాని వీరు ప్రభుత్వసభ్యుల యవకాలమును పాడుజేసెదరు.

సంధి జివంబడిక కనుకూలముగ నున్న వారే విజయులగుదురని కనిపించుచున్నది. ప్రభుత్వసభ్యులు కర్నూలనియు, రైతులు, రిపబ్లికనులు నిరాశంకముగ విజయులగుదురనియు ప్రస్తుతమున్న 26 గురు రిపబ్లికు ప్రభుత్వలకు బదులు 28 గు రు దురనియు అనుకొనుచున్నారు. ఒక కార్మికులమాటే కనుకూలముగ నున్నది. ఇండిమెండెంటుల సంకతిగూడ, కష్టములేదు.

క్రొత్త ఎన్నికలరూపము (పోపోర్ల నలు రికైం) పేరునకు ప్రవేశపెట్టుచున్నాడు. దీనివలన అనుకొని ప్రతి ఫలములు ఏర్పడును.

వ్యాపకము, విశ్వమాన సాధకభావము, నాంరకాలు లేకుం డ జేయుట, ప్రాణము, సొమ్ము, స్వాతంత్ర్యమునకు అపాయము లేకుండ గాపాడుట రాచకీజు మరలవిషయములకు భిన్నాభి ప్రాయములన్నను సహనభావమును జూపుట కావేలినను, అంత కలహములను అంతరింపజేయుట, పనిలేనివారలకు, పనిని కలగ జేయుట, పరిశ్రమల కభివృద్ధిజేయుట, వివిధ భావము యథా ప్రకారము అర్హ స్థానమునకు బెచ్చుట, వివిధ ప్రజల రాజ్యాధికారమునకును గౌరవమునకును లోబడులేకుండ స్వాతంత్ర్యమునకు నటుల సంధిజేసికొనవలె నని ఇంగ్లాండుకు కలువంబడి యుట ఈకాన్యభాగము దున్న అల్పము రాజ్యమునకు విరలంబు విశు త్వమునకు భంగములేకుండ స్థానిక స్వాతంత్ర్యము కరిపాలనము నిచ్చుట, తమచే జేయబడునని రిపబ్లికనులు అభిప్రాయముచున్నారు. ఇదియే తమ కార్యక్రమ మని ఎన్నికసంవారములో తెలుపుచున్నారు.

లండన్, ఆగస్టు 26:— రాత్రి 11-1 వివిధ ప్రభుత్వము వారి పరిస్థితు లిపుడు వారుగ నే యున్న కనుచున్నారు. కాన్గ్రె సుగారు 1060 మైక్రు తిరిగి యువన్యాసముచుచున్నారు. రైతు లు, ఇండిమెండెంటుల సమ్మేళములో నున్నారు. కాన్గ్రెసుగారు గొప్పబలముతో ఎన్నికలలో నెగ్గకపోయిన ప్రజలు ఆకాభంగము జెందెదరని డెల్లిక్ విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

బార్న్ ఫీల్డ్ గారు ప్యా రి సుకు బయటపెరిరి.

గ్రీసులో సమ్మెకట్టు

అంతరించినది. పనివారిని ఎట్టివరకులను గోరకుం డ గ నే పనితో ప్రవేశించుచున్నాడు.

బర్మన్ హేడు ప్రభువు

అమెరికా యువన్యాసము

అమెరికనుల ఆక్షేపణ

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 25:— యూరపు వ్యవహారములో జోక్యము కలగ జేసికొనుటకు అమెరికనులు స్వలాభము నుద్దేశించి దిగవలసినదేగాని ప్రపంచకాభివృద్ధి నక్షేపించి దిగరని బర్మన్ హేడ్ ప్రభుత్వ గారనిరి. విల్కెన్ గారు అమెరికనులను సరిగా తెలిసికోలేకపోయి రనిరి, అమెరికనులు బర్మన్ హేడ్ గారు చెప్పిన సంగతిని ఆక్షేపించుచున్నారు. కానికలన వివాద మేర్పడినది.

జర్మను ఆధికపరిస్థితులు

క్రొత్త కరెన్సీ డిక్రీ ప్రకారము ఎంత ఆదాయము నున్న నో తెలియదు. ఆధికపరిస్థితులను చక్కచూచుటకు ప్రభుత్వ మువారు ప్రారంభించుచున్నారు. క్రొత్త ఋణమునకు సొమ్ము ఇచ్చునివారికి 6 నెలలు ఖయ్యరు జరిమానాను విధించెదరు. తప్పు లేఖన ప్రాసిన కిత్ విధింపబడును. అప్పు పెరిగిపోయింద ప్రయత్నములు జేయకపోవుటచే కరెన్సీని ఎక్కువగా జేయవలసి వచ్చెననిరి.

బ్రిటిషుమంత్రివర్గము

న నెల్లీ చాంబర్లెనుగారు “ఎన్నికల చాన్సలరు”గను, ఆంగ్లవ్యవస్థాపక జర్ జోయిన్ సన్ హిట్సుగారు ఆంగ్లకాళా మాత్యులుగ నియమింపబడుదు రని తెలియుచున్నది.

మలగాలో స్పెయిను సేనలు తిరుగబడుట

తమరిని మరాఠోల బాకవలదని స్పెయిను సేనలు తెలియ జేసెను. బాన్సలోనాలో 200 మంది సైనికులు ఒడ ఎక్కుటకు నిరాకరించిరి. ఒక సైనికోద్యోగిని, కొండరు ప్రభుత్వ క్షిగల సైనికులను కార్మి చ పి, విప్లవ సైనికులు పట్టణములో ప్రవేశించి యుద్ధము మూవలె నని కోరెను.

యుద్ధము కలదని సాంఘికవాదులు, రిపబ్లికనులు నిండి కలిట్టులు తెలుపుచున్నారు.

మరాఠోలో పోరాటము

స్పెయిను సైన్యములో కట్టుబట్టుటకు చేయబడలేదనియు ఆంగ్లసాధనములు లేనందున తెలుపుచున్నారు. క్షత గాయాలను భారీ జేయించుట కష్టముగ నున్నది. తిఫనులో మాట్లాడించుచున్న క్రతువులవై స్పెయినువారు కార్మికులతోడను, నాకా దళముతోను యుద్ధము జేయుచున్నారు. క్రతుతీరమును బాంబులతో మాట్లాడించుచున్నారు.

ఇటలీలో కార్మికపక్షమువారు

రోమ, ఆగస్టు 25:— ఇంతవరకు కార్మికపక్షమువారు విప్లవసంఘ మని కలంబుబడిన. కాని మొన్న తమకు ఏకత్తము వాలోడను, ప్రభుత్వమువారోడను సంబంధము లేదనియు తమవత్తు తమజే యనియు కార్మికపక్షమువారు సభలో తీర్మానించుకొనిరి. అందుచే ఈ అనుమానము పోయినది.

ఒడ గల్పెక్కుట

జర్మను పొగ టొండ యొకటి గల్పెక్కునది. చాల అపాయకరమునీతియందున్నది.

జపాను ప్రధానమంత్రిగ ఉచిదా ప్రభువు నియమింపబడిరి.

సామాన్యకన్యకావరమున న్యూజిలండువారు పాల్గొనుట కంగీకరించిరి.

లా సే ను సంధి

నిగ్రీను అంగీకరించెను. కాని లేఖాపరిశీలనమును, సైనిక కాసనమును గద్దుచేయలేదు.

గ్రీనులో వెనిజిలిక్కు పక్షమువారివై రోంబలిక్కు పక్షము కత్తువహించిగ్రీకుమంత్రిలను ఇదివరలో ఉరిదీసి కనుకారణము దీని కందయు మూలము. వెనిజిలిక్కులను నాళము జేసి తీరెద మనుచున్నారు.

తురుష్క-వ్యవహారములు

మిలిటమండలి ఖాళీజేయుట

కాకాప్లాంటునోపిలు, ఆగష్టు 28:- మిలిటమండలి కాకాప్లాంటునోపిలును ఖాళీజేసినది...

మారకములు భయమున నున్నవి.

బ్రిటిషు యుద్ధనౌక చనకునుండి మాట్లాడు పయనమైంది. ఓరి కొన్ని వైఖ్యములు కాకాప్లాంటునోపిలును ఖాళీ జేయుచున్నది.

మిలిటమండలి ప్రతినిధులకు మరల క్రొత్త అధికారపత్రముల నియమాలను తురుష్కప్రభుత్వమువారు మిలిటమండలికి లేఖనంపై కాల్చిచించుచున్నది.

చీనాదొంగలు

ఇటలీవారిచే స్థాపించబడిన క్రైస్తవచేవాలమును చుట్టడించి ఇటలీవరకుగలవున బట్టకొన బ్రహ్మాంధిరి. కాని వ్యర్థమైరి.

ఇటలీవారు తరివరమును గోరుచున్నారు.

అసలు కొర్రాను

గ్రంథమును రషియనులు తురుష్కస్థానములోనున్న చు నల్పానుల కందజేసిరి. ఇది వారికి సమరకందములొ దొంగెను.

రషియను ఆక్షేపణ

స్ట్రెంగియన్స్కునగర బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును స్థాపించుటచే తమ రాష్ట్రీయాధికారమునకు భంగము కలగజేసినవారైరి రషియను విదేశాంగ కార్యాలయమువారు మాస్కోలో నున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్యమును భంగపెట్టెను.

బల్గేరియానుండిని జంపుట

స్టాంబులస్కిపాలనమున బల్గేరియా మంత్రి పొట్టలో తుపాకితో కాల్పులుచే ఆస్పత్రిలో దస్సులాపుగారు చనిపోయిరి. సాంకేతిక పట్టువడెను. దస్సులాపుగారు క్రొత్త బల్గేరియా ప్రభుత్వము నంగీకరింపలేదు. ప్రేగులోనే యుండి భూస్వాముల ననుమలముగ ప్రచారము గలుపుచుండెను.

ప్రకటన

జి.జి. యిండియా ఈ క్రింద మొదటి అసెంబ్లీయేవలె యెన్ని ప్రతిపది యాజమాన్యముక్రింద 'కృష్ణాపియాటిబ్బి' వైదిక కళాశాల యొక్కయూ, 'యూనాని డియూషిఫా' ప్రీప్రీకను (డిస్సెస్సరీ) యొక్కయూ వార్షికాత్మకములు 29-8-23 తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 4 గంటలకు మదరాసు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో జరుగబడును. వైద్య విద్యార్థులకు బహుమతు లివ్వబడును. సాంకేతిక నివేదికములు జరుగబడును అనేక మంది నాయకు లీ కార్యక్రమము తోడ్పడుదురు.

భానబహదూరు గౌ. ౨౪ మహమ్మదు హబీబుల్లా సాహేబు గారి సభకు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు అంగీకరించిరి ఎల్లరు దక్షచేతుల ప్రార్థకులు.

హబీ హక్మునయ్యద్ మహమ్మదు అప్రమాఫ్,

కాన్ఫరెన్స్ కృష్ణాపియాటిబ్బి కాలేజి యూనాని యిండియా సంఘములు.

బాలభటుల ప్రదర్శనములు

మఖ్యమంత్రిగారు, గౌ. పానుగల్లు రాజాగారి యాజమాన్యము క్రింద చెన్నై పట్టణములో నున్న హిందూ, అంగ్లో యిండియన్ బాలభటులు, మదరాసు, చంగల్పట్టు జిల్లాసంఘముల సహాయార్థమై మున్యాజి. మ్ ఫిరీదురుగట్ల శనివారము 1-9-23 తేదీని సాయంత్రము 5-30 గంటలకు వివిధపదార్థములను జూపుదురు. టికెట్లు యీ దిగువ విలాసమున దొరకును:- స్కూలు హెడాక్టర్లు, యూనసు భవము, రత్న బహు రొడ్డు, మదరాసు.

రాష్ట్రీయాసాము. } కె. సంజీవ రామయ్య, 29-8-1923 } రాష్ట్రీయాసాము కార్యదర్శి.

కెన్యా సమస్య

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ప్రతికారవిధానము

కెన్యాతీర్మానము భారతీయుల ఆశయములకు భంగ కరముగ నుండుటచే భారతీయులు అంగీకరించరు. ఎన్నికాధికారము, పీఠభూములు, వలసపోవుట యిందు మూడువిషయములందుగూడ కెన్యాతీర్మానము భారతీయులకు ప్రతిబంధకముగ నే యున్నది. తేలియుల లాభమును కాపాడుటకు వలసవచ్చుచారిని నిర్బంధము జేసి నిబంధనలను జేయదలచుకొన్నచో శ్వేతముఖులను రాకుండ జేయుట అన్నిటికంటె ఎక్కువ లాభకరము. ఇది చాలవలయును. భారతీయులు కెన్యాదేశీయుల కంటెయో నహాయముగనుండి, శ్వేతముఖులన్నచో దేశీయుల భూములను కలపించిరి. అధికార లెంత ప్రయత్నించినను, ఏమిచేసినను వరే, శ్వేతముఖులు దేశీయుల రాజకీయాభివృద్ధి నరికట్టి వారికి చిరస్థాయిగ ఉత్పన్నమును కలగజేయుచున్నార; అడ్డువడుచున్నార. పీఠభూముల విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము ఆశ్చర్యముగనున్నది. సామాన్యమున ఏ ప్రదేశమునందైన ఒక సంఘమువారు ఉండగూడదు అని విశేషించు ఉత్తరువును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుట ఇదియే ప్రథమము. మఖ్యముగ నల్ప వారకారణముచే పీఠభూములందు భారతీయులను నిషేధించుట చాల విచారకరము. ఇట్లుచేయుట బ్రిటిషు పరిపాలనా మఖ్యమంత్రములకు విరుద్ధము. ఏమైనను, బహిరంగముగ భవమును భగ్యలక్ష్మి భూములను భారతీయులు కొనుక్కొనుచున్నారని నిరాకరించుట పాడిగాదు. ఎన్నికాధికార విషయమై కెన్యాతీర్మానము సార్వభౌమముగ జరుగుచున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిబంధకముగ నున్నది. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకై నియోజక కర్తముల తీర్మానము చేయుట అనేక కారణములచే మంచిదే. కాని కెన్యాతీర్మానము కల్పనాధారము ప్రవేశపెట్టుట, ఎంతమాత్రము అదృష్టముగాదు. బ్రిటిషు గౌనుస్వల్ప జేయుచును కెన్యాసమన్వితాత్మకమును అనేషించుచు వారును శ్వేతముఖులకు ఎక్కువ పాత సర్వములను, నల్లవారికి తక్కువ పాత సర్వములను అంగీకరించరు వ్యతిరేకబుద్ధితో చాచినచో వ్యతిరేక ప్రధానమగుచో శ్వేతముఖులే స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నెంచబడవలెను. ఏ విషయమునదైనను శ్వేతముఖులకు అధికారంప్రాప్త దప్ప వేరగచూడరాదు. అన్ని విషయములందును శ్వేతముఖులు తమ ఆశయము లీడరకలెన్ను ప్రభుత్వమువారి నే నమ్మకొనవలయును.

భారతదేశములో ప్రజలభావము

ఇపు డేబడిన రెడకరగతి పౌరసర్వములను భారతదేశ ప్రతినిధులు నిరాకరించెను. భారతదేశమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిన్న స్వల్పసంఖ్యాకులగు మిత్రులను కొల్పోవుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కోరుచో కెన్యాతీర్మానము నంగీకరించుటకంటె వేర కార్య మెదియు వారికి సహకారి కావరదు.

తమపాలనములో నున్న ప్రజలకు ప్రాథమిక సర్వములను సంపాదింపలేని ఇండియా ప్రభుత్వమును భారతీయులు తక్షణము తమ ఉద్యోగములను చాలించుకొనవలెనని నాయభిప్రాయము. భారతీయులచుట్టును క్రింద క్రిమియు చేరములలో భారతదేశములో రావులన్న అధినివేషదేశీయులకు కలగజేయబడిన ప్రత్యేక సౌకర్యములను రద్దుచేయవలెను. ఇండియాలో నిమిలు, మైకోద్యోగములందున్న అధినివేషపు శ్వేతముఖులందరును- కొలొనియలును- ఈమలునుండి మరలిపోవునట్లు, చాలించుకొని పోవునట్లు నిర్బంధము చేయవలెను. వర్తమానులకు, భారతదేశములో వానమేప్పురుచుకొని లాభములను బొందకుండ అధినివేషపు శ్వేతముఖుల పట్ల ప్రతికారకాసనమును బూనవలెను. కాని ద్వేషభావముతో భారతీయులెన్నడు ప్రతికారమును బూనరరర. సురక్షమధ్యకులకు భంగమురాకుండ కాస్త్రబద్ధులగు ప్రధానులతోనే ఈ కార్యమును జేయవలసి యభిప్రాయమొనగిరి. ఎంతకాలమునుండియో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి వ్యాయుబుద్ధి నమ్మి ఇదిరలో భారతీయులు ఇక్కట్లుపాలైరి. కాన ప్రభుత్వము వారును ప్రజలును ఒకేవిధముగ తమ యభిప్రాయమును ఇక్కడ బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించునట్లు ప్రకల్పింపవలెను. ఇట్టి తరిసికులందు భారతీయులు సామాన్యమున పదార్థమును బహిష్కరించినగాని రాబోవు బ్రిటిషు సామాన్య రాజకీయ ఆధిపత్యములకు తమ ప్రతినిధుల సంపుటకు నిరాకరించినగాని భారతీయులకప్పు గాదు. భారతీయులను నిందింప నవసరములేదు. (మాంచెర్ల గార్డియన్)

శాసనసభల ప్రకటనలు

శాసనసభలకు అభ్యర్థులుగ నుండగోరెనువారు పంపేడి ప్రకటనలకు కాలం అంగుళముకు దఫా 1-కి యు 2-0-0 చొప్పున చార్జి యిచ్చుకొనిన గాని ప్రకటించుటకు ఏలుండదు. వ్యవస్థాకరము.

వాతావరణ స్థితి

1923-24 ఆగష్టునెల 25 వ తేదీ మంగళవారము

Table with 6 columns: Station, Max Temp, Min Temp, Rainfall, Humidity, Wind. Rows include various stations like Godavari, Khammam, etc.

సర్కారు:- కాళివాడలో 0.78 అంగుళముల వాన కురిసెను. మబ్బులు జట్టుముగనున్నవి. ఆర్ద్రత ఎక్కువ. బంసరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. కృత్తివేడిమి 8.3 డిగ్రీలకంటె 4.7 డిగ్రీలకంటె మామూలుకంటె ఎక్కువగ నున్నది. రాత్రివేడిమి విశాఖపట్టణ, బ దరులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:- మబ్బులు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కడప:- ఆర్ద్రత తక్కువ. తగడివేడిమి ఇప్పుడు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2.7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలు ప్రాంత:- తగడివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:- మద్రాసులో 0.82 అంగుళముల వాన కురిసెను. మబ్బులు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఆర్ద్రత తక్కువ. తగడివేడిమి 4 నుండి 7.6 డిగ్రీలకంటె ఎక్కువగ నున్నది. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలకంటె ఎక్కువగ నున్నది. టి. లక్ష్మయ్యరాజు. వాతావరణ కార్యదర్శి.

శామరతానామకము

ఉక్కు-పరిశ్రమకు రక్షణపద్ధతి

తాతాకంపెనీ కంట్లాట్టుల గురించియు, దిగుమతి సుంకముల గురించియు తీవ్రమగువిచారణ

ఉక్కురక్షణమును గురించి విచారణ ముగియుట

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సామన్య సర్వీసు)

జమ్మడుపురము, ఆగష్టు 27:—తాతా కంపెనీ తొలిసారిగా పీటర్స్ బురుగు 25 తేదీన టూల్స్ షాపుయేరుల సాక్ష్యమొనగించుచు, ఉక్కురక్షణముల కథమును నూటికి 15 వంతున నైపుణ్యము లాభముండ వలయుననియు, ఇంతమొత్తము లాభములేనయెడల తాతా కంపెనీవంటి పరిశ్రమల నిర్మాణములు దుస్సాధ్యమనియు నుడివెను. పీటర్స్ బురుగు మూడు గంటలపేపు విచారించబడిరి. ఆ సమయమున గివ్వాలాగారును, అధ్యక్షులును, తాతా కంపెనీ వారు గావించుకొను కంట్లాట్టులపందర్బామున నభిలంబించుచున్నవలన గలుగు నష్టములగురించి సునిశితములైన ప్రశ్నల నడిగి సాక్షిని దీర్ఘముగ పరీక్షించిరి.

సామవారమున తిరిగి విచారణ సాగింపబడెను. జమ్మడుపురపాలకాధికారి యగు సాదేగారును, పీటర్స్ బురుగుగారును విచారించబడిరి. ఈదినముతో విచారణ ముగిసెను. రేపునుండియు టిక్ ప్లేటు పరిశ్రమలవిచారణ సాగింపబడును. పీటర్స్ బురుగు దిగుమతి సుంకముగురించి సాక్ష్యమొనగించుచున్నతల్లగతుల ఉక్కును చిత్తముగ దిగుమతి చేయనీయవలెననియు యంత్రసామగ్రి అలూమినియము, ఇత్తడి, వైటుమెటలు, లూబ్రికేటింగునూనె, తుత్తి నాగముగంధకము మొదలగువానిపై దిగుమతుల రద్దుజేయవలెనని కోరెను. జమ్మడుపుర ఉక్కుపరిశ్రమ చాల అభివృద్ధిజేయబడి విశాల మొనర్చుచు ననియు అందుచేతనే రక్షణమును కోరుచున్నామనియు పీటర్స్ బురుగు తాతా కంపెనీపక్షమున దెలిపెను.

జమ్మడుపురము 25 ఆగష్టు:—గతరెండు దినములలోను టూల్స్ షాపు ఉక్కును రియాయజేయుట కగువ్యయమునుగురించి పీటర్స్ బురుగుగారిని భూస్వామిగా విచారించి, అవిచారణయందు దౌర్జన్యపరముల సహాయంతో నీడినవన పీటర్స్ బురుగు బహిరంగముగా విచారించిరి.

నిర్మాణ వ్యయముపై నూటికి ఆధమము-15 చొప్పున నైపుణ్యములేననను నమ్మక ముండినగాని తాతా కంపెనీవంటి పరిశ్రమకంపెనీనే రృపు టే యుటకు ప్రజల నుండి ధనముజేతు రనే రచన పీటర్స్ బురుగు గారు నుడివెరి. అందుచేత ఇదివరకు దెలిపిట్లు నూటికి 10 చొప్పున లాభమునకు పిలుచు నటుల రక్షణమునొస గవలెనని పీటర్స్ బురుగు తాతాకంపెనీపక్షమున గోరెను. ఈసందర్భమున పరిశ్రమయొక్క అస్త్రీ నిరంతరము యోగించుటలన గలుగు అరుగుదల కార్జీలను నిర్మాణవ్యయమునండి తగ్గించుచుండవలెను, ఉక్కు ఉత్పత్తివ్యయము సందర్భమున వివిధవిషయములగు వ్యయములను ప్రత్యేకముగా తగ్గించివలె ననువిషయమును చూర్చి బోర్డువారు గోరినట్లేటుమెట్లు ఇంకను తయారు జేయబడుచున్నవి.

గివ్వాలాగారు:—తాతా కంపెనీవారు రైల్వేలతోడను ఉపపరిశ్రమలవారితోడను గావించుకొనిన కంట్లాట్టులను గురించిదెలుపు ప్లేటుమెంటుకాద గవలెను, వీనివలన తాతా కంపెనీవారికి గలుగులాభవృద్ధుల గురించి దెలిసికొనుట కిది అవకాశము.

అధ్యక్షుడు:—ఈప్రశ్నను ప్రారంభముగా నడుగుట యుచితము.

గివ్వాలాగారు అందుల కనవృత్తిని దెలుపుచు ఆరసర నుగు వివరములతోను వాగ్రూపముననే అడిగిదెలిసికొనవలసి పట్టుబట్టిరి.

పీ:—ఈ అంశలను తుచావచ్చునందే దెలుపుట అసాధ్యము. చాలా సందర్భములందు ఈ యంత్రపరిశ్రమల యందు అధికముగా మాకు లాభము లభించును. ఉక్కును చచ్చుచే

గా వానికి గరభరాజేముటచే ఉప పరిశ్రమల లాభములదీయును. అందు మాభాగము మాకు వచ్చును.

గివ్వాలాగారు:—మీ కిట్టి లాభములలేని కంట్లాట్టులు ఏదైన నున్నవో. బి. ఎన్ రైల్వేతోగలకంట్లాట్టుల టిడి-దెలుపవలెను.

పీ:—ఈకంట్లాట్టుల వలన నష్టముల గురించియు ఫలితముల గురించియు దెలిసి కొనుటకు మీ రెన్నియో చున్నట్లున్నది. వానిని సరిగ్గా తీర్చిదిద్దుట చాల కష్టపాధ్యము.

గివ్వాలాగారు:—మీయగోరు చున్న రక్షణపద్ధతి కలన మీకంపెనీ కెట్టియంపయోగమును-దాదని వాదించుట కిందుకున పిలువబడును.

పీ:—ఈ యంత్రపరిశ్రమలకు సుఫరాజేయు మొత్తము తాతాకంపెనీ వారు తయారుజేయు మొత్తములో నొక అంశము మాత్రమే ఇందుచే వైవాదన దీనికి వర్తించదని దెలియవచ్చును.

గివ్వాలాగారు:—వాని ఈకంట్లాట్టులవలన చాలా మొత్తమును మీరు గోల్పోవుచున్నారే ఈవిషయమున వివరముగ తెలుపవలెను.

పీ:—ప్రస్తుతమున్న కంట్లాట్టులవలన గలుగుచున్న నష్టములన్నిటిని దెలుపగల పట్టికను తయారుజేసి యొసకాలమని కోరుచున్నది.

గివ్వాలాగారు:—మీలాభములను మీకో గమనింపజాలకప్పుడు నేను జీతముగలదేను

పీ:—బోర్డువారు కోరు వివరముల నన్నిటిని రహస్యముగా దెలుపగలను. గాని ఈకంట్లాట్టులవలన గలుగునష్టముల పట్టికను గరభరా జేయబడును.

ఈప్రశ్నను ప్రారంభముగా నొసగు అవకాశమున అధ్యక్షుడుగ రెయినీగారు గివ్వాలాగారికి తిరిగి పలకజూపిరి.

గివ్వాలాగారు:—నేను ప్రారంభముగా జేసిగారి యొసగను. అంతియగా నోటితో మాటల రూపమున వివరించి కోరవలయుటకంటే, వ్రాయుట కెక్కువకాలము వట్టును.

అధ్యక్షుడు:—ఈప్రశ్నను రహస్యముగా విచారించవలసియుండవలసి యుండెను. కంపెనీవారు వారికంట్లాట్టుల నన్నిటిని బహిరంగముగా దెలుపగలరా యనువిషయము చాల తీవ్రమైనది.

అంతట నధ్యక్షుడును సభ్యులును వేగగడిచిరి. జన కోలది నిమిషములు రహస్యముగా సంప్రదించుకొని తిరిగి వచ్చిరి. అప్పుడు రెయినీగారే గివ్వాలాగారి ప్రశ్నయొక్క యుద్దేశమును వాగ్రూపమున వివరించెను.

అధ్యక్షుడు:—తాతా కంపెనీవారు, తమ సరకుల విక్రయమునకుగాని, వస్తువులను కొనుటకు గాని, బ్రాక్కుపాల్వేమునకు గాని గతివివరములయందు గావించుకొనిన కంట్లాట్టుల వరతులను దెలుపవలెనని గివ్వాలాగారి ప్రశ్నయొక్క ముద్దేశ్యము.

పీ:—ఈ ప్లేటుమెంటు నొసగుట పాధ్యముగాదని నా తలంపు. కాని దీనికిసంబంధించిన అంశలను దెలుపగలను వానిని బట్టి మీరు మీ యభిప్రాయముల నేర్పించుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతకంట్లాట్టుల ఫలితములు మూడువర్షములవరకువారే, నెట్లుండునో తెలుపగలగుట కష్టము. ఉపపరిశ్రమల లాభవృద్ధులు, అపరిశ్రమలయొద్దములెంతి కత్తిసావర్ధములతో పనిజేయునో దానిపై నాధారపడియుండును.

గివ్వాలాగారు:—మీరు ప్రతిపూలముగా నున్న విషయమిది. మీరు చాలా దీర్ఘకాలములకు వర్తించు కంట్లాట్టుల నేర్పరుచుకొంటిరి. వానివలన ప్రస్తుతము చాలా లాభమును మీరు గోల్పోవుచున్నారు. మీరీ మొత్తము నేదో యొకమాదిగా నీ యొక్క పరిశ్రమయందే సంపాదించవలసి యున్నది. ప్రస్తుత మున్నరక్షణముగాక అంత కంటెను అధికముగ రక్షణము గావలెనను వాద నను బలపరుడుటకుగాను, ఈ దీర్ఘకాలము కంట్లాట్టులు ఈ పరిశ్రమకు లాభకరములుగనే పరిగణించు నని మీరు రుజువు జేయవలసియున్నది.

ప్ర:—రైల్వే కంట్లాట్టులందు నష్టము వచ్చును. టిక్ నెండియములేదు. కాని ముందుముందు ప్రారంభించినకా ర్యములలో లాభకరములు గావచ్చును.

కాశీగారు:—తాతాకంపెనీ వారికి టిక్ ప్లేటుకంపెనీ యందు వాటాల రూపమున 25 లక్షలను వ్యవసాయ సామగ్రి కంపెనీయందు 10 లక్షలను గలవు. అంగ్లజేతమునందును అమెరికాయందును గల ఉక్కు వెలల సరిపోల్చి వామామయీవెల ఎంతజేతనో అంతవెలకు మీరు ఉపపరిశ్రమలకు ఉక్కును సరఫరా జేసెద మని ఒడంబడిక జేసుకొనియుంటి మని మీరు దెలిపిరి.

ప్ర:—అవును.

కాశీగారు:—ఈయంత్రపరిశ్రమల కొసగుడు రక్షణమును అనుసరించి, మీరు వారికి సరఫరా జేయు ఉక్కు వెలను గూడ పొందుజేయరు గదా?

ప్ర:—ఇది ఉపపరిశ్రమకంపెనీ లన్నటిని వర్తించుకొంటి ప్లేటుల కంపెనీయందు మాకు వాటాలుగలవు. వాని లాభములలో మాకు భాగముండును. అందుచే వానిసంరక్షణమున మా కెట్టివృద్ధులును గలగదు. ఇతరపరిశ్రమలకు మేము సరఫరాజేయు ఉక్కు మొత్తము చాలవృద్ధులు.

జీనింగలసియున్న ప్రతిపక్షములు కొంత లాభమును గనబరుపవలెను. ఏర్పితముగాని జయప్రదముగ సాగవలె నన్న అపరిశ్రమనిర్మాణమునకు వెచ్చించ బడిన మూలధనముపై నభయము నూటికి 10 చొప్పున నైపుణ్యము లాభమును గన్నయర కలసి యుండునని ఇదివరకు నేను దెలిపిరి.

కాని ప్రతిపూలవృద్ధులను తగ్గిలోనికి దీసికొను నెడల నీలాభము లేటును నూటికి 10 నుండి 15 వరకు పొచ్చింపవలసియుండును. ఇట్లు పొచ్చింపబడిన రి ను నిలువ నిధిగా నుంచవలెను. తాతా కంపెనీ వారు గత మూడు వర్షములలో ను కల సగా 35, 40, 45 లక్షల చొప్పున ఇట్లు నిలువనిధిలో జేర్చిరి. ఈ మొత్తము ఉత్పత్తిగు వ్యయములో జేర్చబడెను.

అధ్య:—పరిశ్రమ అస్త్రీ అంగకలగా నీ మొత్తమును వేరుగనుండుటయే స్వాభావికముగాని, ఈ మొత్తమును ఉత్పత్తి వ్యయములో జేర్చి దానిపై తిరిగి లాభమును పంపిట స్వాభావికముగా?

పీ:—ఈప్రశ్నకు విచారించి ప్రత్యుత్తర మొసగవలెను. లాభముల లేటు సంపదర్భమున మాత్రము, నూటికి 15 చొప్పున లాభములన్న నమ్మకమున్న నేగాని తాతాకంపెనీవంటి పరిశ్రమను స్థాపించుటకు ధనము జేతూరకాల దని దృఢముగా దెలుపగలను. ఇదివరకు ప్రారంభించబడిన చాతకంపెనీలు ఈకారణముచే విరమించుకొనబడె నను విషయము దునకుదెలియును. అంగ్లపారిశ్రామికులెంతమందియో ఈజేతమునకు వచ్చిపరిశ్రమల నిర్మించుటకు వచ్చిరి, గూడ, నూటికి చాచాపు 15 చొప్పున నైపుణ్యము చచ్చునను నమ్మకముకుదురకపోవుటచే విరమించుకొనబడుట మాకుదెలియును. అరుకుదల చార్జీలనుగురించి గివ్వాలాగారు పీటర్స్ బురుగుగారికి సులభము అగు ప్రశ్నలనేనీ దీర్ఘముగా పరీక్షించిరి. తరువారివిచారణ మొదిపమునకు ముగింపబడెను. తిరిగి సామవారమున జరుగును.

* * * * * సామవారము విచారణ

జమ్మడు పుకపాలకాధికారియగు సరవాడిగా రిదినమునప్రధమమున విచారించబడిరి. ఈవార పీటర్స్ బురుగు విచారణ తిరిగి సాగింపబడెను పట్టుబడుచిరి కార్యముల స్థితి గతుల గురించి సాదేగారు ప్రశ్నింపబడిరి.

అధ్యక్షుడు:—మీకంపెనీ వారు చాలవస్తువులపై కష్టమునుకలముల చెల్లించవలసియున్నదని మీవాద్యాలమునందు దెలిపియుంటిరి: ఆవస్తువులపైగల కన్నులవలన మీకంపెనీ కేనిధముగ నైపుణ్యముగలవా?

సాదేగారు:—యంత్రసామగ్రినైన మేము పన్నులలో నధికభాగమును చెల్లించుచున్నాము. యంత్రముల కొనవలసిన అవసరముదీరిన తరువాత నీ పన్ను మా కెక్కువభాగరహితముండజాలదు. కాని మొత్తముమీద ఉక్కుపరిశ్రమకు ఈప్రశ్న చాల ముఖ్యమైంది.

అధ్య:—యంత్రసామగ్రిసాధ్యమైనంత చతురగ నొర్పబడె నలయు ననిప్రబాళిప్రాయ మధికముగ గోరుచున్నది. ఈవిషయమును విచారించుటకు నిశ్చయింపబడిన సంఘమువారు, ప్రస్తుతము యంత్రసామగ్రిలపై నూటికి 25 చొప్పున విధించబడు పన్నును రద్దుజేయవలెననికోరువు జేసిరి.

పీటర్స్ బురుగు:—(అడ్డముకచ్చి) నేను తయారుజేసిన వైద్యులునందు, యంత్రసామగ్రినైనన, గంధకమునైనను వసులుజేయబడు పన్నును సంపూర్ణముగా తొలగించవలెనని గోరియుం

2. గోదా, (కడప జిల్లా) లోని బాధాగ్రస్త.

తమిళ వైద్యసంఘము.

ద్వితీయ సమావేశము.

తమిళ వైద్యసంఘ ద్వితీయ సామాన్య సమావేశము గతదిన శనివారము ఆగష్టు 26 వ తేది సాయంత్రము 4.30 గంటలకు సాందర్భమువారు ఆంధ్రపత్రికకు. గత రోజు రెండువారములలో 50 పి. త్యాగరాజుశ్రేణి, ఓ. తిజికాచలంశ్రేణి, ఎల్. డి. స్వామిశ్రేణి, డాక్టరు ఆనంట్ శ్రేణి, శ్రీ శ్రీ వాసమూర్తి, మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబులు బహుమతి, టి. వడిరాజుశ్రేణి, ఎస్. సోమసుందరం పిళ్ళ, మహమ్మదు శ్రీశ్రీశ్రేణి, బా.సుందరిపిళ్ళ, ఎల్. పి. గోవింద రాఘవయ్య, వైద్యభాస్కర, శివభాగ్యం, వైద్య భూపతి, మున్నగువారు బుద్ధి.

వైద్యప్రార్థనలు జరిగినవిట్లు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు టి. తిజికాచలం శ్రేణిగారు తమ స్వాగతాంశమును అంగీకరించినది. అందరి ముఖ్యాంశములు ఇటు ముదిరినవి:—

మన మిటు కుభ్యమయిన సహ వేదమైత్రులయొక్క, సిద్ధ, యశాస్తి, మన్నన ప్రాచీన వైద్యకాశ్రమలు అవది నుండి మనదేశములకు వాడరింపబడుచున్నది. ప్రయత్న దశలమీద, కొంచెము ఊదకలో నున్నది చెప్పవలసి యున్నది. సంస్కరణముల ప్రవేశమునకు ప్రాచీన ముఖ్య విధులు కాననగలవలె, దీనిని గూర్చి ప్రతిపాదించినది అధికారాల నిరసనభావము, వాగ్వివాదములు ఫలితించినావు. యూరోపియను అధికారులలో యిదియు మన ప్రాచీన వైద్య విధానము ప్రశంసించినవారు లేకపోలేదు. అట్టి సందర్భము (అంగ్ల వైద్యము), డాక్టరులు వేలకొలదియందైనను, ప్రజలలో నూటికి 10 మందికైనను సహాయముండలేదు. అట్లుండిన ప్రస్తుతసంస్కరణలవల్లయందు వైద్యసహాయముకొరవ నుడరాను రాజధానికి 57.66 లక్షలను ప్రభాకర్ శ్రీనివాసు కింద 5.12 లక్షలను ప్రత్యేకించబడినది. మనదేశ వైద్యము సంస్కరించినచో, దినమున కొక్కరికిని ఒక్కొక్క అక్షా మించు ప్రాణములు మునిసిపాలిటీ ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునకు సహాయము చేయుట ప్రభుత్వమువారికి రిండిరి. ప్రాణములు అంగ్ల వైద్యాలయములలో సంస్కరించుట 46,562 నుండి 5 కి తగ్గి పొంద గా ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునందు 51,907 నుండి 5 కి తగ్గి పొంద గా మిలియన్లను ముఖ్యకారణము. అయినను ప్రజలకు యోగ్యమైన వైద్యమును అమలాగ్రముగ బోధించుట యవసరము.

సంస్కరణములకు ప్రార్థన, దేశములోని ఆయుర్వేద యానానికావలను బౌద్ధధర్మమును పరిశోధించి తెలుపుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక భారతీయుని అంగ్ల వైద్యము నభ్యసించువానిని నియమించిరి. అతడొక్కడ ద్వితీయమున గలవలె యుక్తపురుషులలో బడియందును. అతడు తనయున్నను వచ్చి టుల పరిశోధనల గావించి వైద్యులవ్వండియు వాటియంద నుండియు మనము (అంగ్ల వైద్యము) కెక్కడో దగినయంతములు ఏమిలేననియు మీరు తయారుచేయ బౌద్ధధర్మము కన్న కొన్ని మిక్కిలి విలక్షణములైనవియు తు యభిప్రాయముగ తెలిసెను. డాక్టరు కోమల గారు 147 మంది దినములను 225 మందిల రోగులను పరిశోధించి వాయుగా 14 ను మాత్రము అంగ్లవిధానపు అస్పత్రులందు చేర్చవచ్చునని నిర్ణయ జరిగి త అంచెను. 28 దినములను ఉపయోగకరములైన వినియోగపరిచ బడెను. వీరినిపయోగింప వచ్చునని తలచుచు పరిశోధన కొన సు సాగించుచున్నది గలవలె జరగి సిఫార్సుచేసెను ప్రభుత్వము వారును అసిఫార్సును అంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ యుక్తపురుషులను దెలిసియు డాక్టరు కోమల అనేక అనవకాల పక్షితులలో తిరిగిపోవలను గావించ వలసివచ్చెను ఆయుర ప్రభుత్వద్వారా, అలాపతికు వైద్యుడును అగుటచే, ఆయుర సమాపించిన ఆయుర్వేద వైద్యులను హామీలును ఆయుర కనిని గూర్చి సంకమానగ నడిచి, తమవైద్యములలోని రహస్యములను ఆయురకు వెలుపుట కుత్సహించలేర. ప్రాచీన వైద్యసామ్రాజ్యముల నూతనముల ఆయురపతి వైద్య విధానమునందు చేర్చుచును ఆసంస్కృతి ప్రవలెను.

ఈ ఆసంస్కృతి వ్యాపించి, తుదికు 1921 ఫిబ్రవరి యందు కాననగలవలె కొక తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టబడెను. దేశీయ వైద్యులధానములను పరిశీలించుటకు వెంటనే ప్రయత్నములు సహజమైనను రుక్మిణిమధుప్రభుత్వము వారిచే నడిపింపబడెను. వైద్యకాళ మంతియధినమైనది ఆయుర్వేదమునానివిధానముల నడిపించి వాని నెంతవరకు ప్రభుత్వము ప్రోత్సహించ దగినో

విచారణ చేయుటకు ఒక యాసంఘము నియమింపబడెను. ఆ సంఘమునకు అధ్యక్షుడు మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబుగారు. కార్యదర్శి డి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు. సంఘము పత్రమున కొంద రుపన్యాయ జిల్లాలయందు పర్యటనము గావించిరి. ఈసంఘమువే, కిము ప్రభుత్వమువారికి చేరినది. ఈ క్రమపు మాత్రము ప్రతిపక్ష బడవలసియున్నది.

ఈ యాసంఘములో సవకాంక్షలు గలవు. ఏది యెట్లును ఆయుర్వేద వైద్యాలయములను, పాఠశాలలను, కళాశాలలను ప్రభుత్వము స్థాపించవలెననియు, ప్రతి స్థానిక సంఘ మున ప్రత్యేకముగ వైద్య వైద్యాలయమును స్థాపించవలెననియు, స్థాపించబడియుండే వానికి ప్రోత్సాహమైన నొసంగవలెననియు ఈసంఘము దృఢముగ నిశ్చయించెనది. ఈ సుప్రభుత్వ వృద్ధా వృత్తము కిగ్గును. ప్రారంభమున, వైద్య ప్రయత్నములు స్వయముగ జరుపుటకు, మొదటి సంవత్సరమున రోగుల యావృత్తములు కావలసియుండు నని ఈసంఘము మదింపుచేసినది. ఈ దేశీయ వైద్యమును బోషించే సుప్రభుత్వ సహాయముచేయ నుద్దేశించి స్థానిక సంఘములకు గ్రాంటు నొసంగుటకు ఇతను ఎక్కువ సామర్థ్య కలసియుండును. ప్రభుత్వమువారు రీతివేడి ప్రయం కను తమ యభిప్రాయ మును ప్రకటించలేదు. మనదేశ కులాత్మక రిగినలవలె నొసంగుట తోడ్పడగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఆయురసంఘాధ్యక్షుని యుక్తవాసాంతరము, గత యెడల సానుభూతి తెలుపుచు పంపబడిన తంత్రీవాత్సలు, ఈ క్రమముల కొన్ని చదువుడెను.

అధ్యక్షుడు

మహాసభ అధ్యక్షుల వేదాంతమున 50. పి. త్యాగరాజు శ్రేణిగారు ఎల్. డి. స్వామి శ్రేణిగారిని కోరిరి. టి. వ. ద ర జాలు వాయుడుగారు ఆపాదించగా స్వామిశ్రేణిగారు అగ్రాధికారిత్వము వహించి తమయపవ్యాసమును (తమిళము) చదివెరి:

కాళ్యాణము తమిళ వైద్యమునందు జరిచయముగలిగి యుండెనని, కాని వాకు దానియందు పరిచయము లేదు అయినను దీనియందు వాగ్విమానము గలదు. ప్రాచీన వైద్య కాశ్రమను అభివృద్ధి పరువనెంచి ఈసభను ఏర్పాటు చేసేవాడు మహమ్మదు. తమిళ వైద్యమునందు వైద్యము, వ్యక్తిత్వము, యా, అను మూడువిధములు గలవు - చివర తెలియించు వాకు విశ్వాసములేదు. ఇటీవలివరకే వైద్య భిన్నుని తెలుసులేదు. తిరుగులు ప్రత్యేకించిన వాగు అంశ ములు ఆలోచించి వైద్యకాశ్రమనుండను గలవు. తమిళ వైద్యమునందు ఆలోచననగూర్చి ప్రత్యేక యాచారములు కన్పించుదు. తిరుగు కులముల కాలము వాటికే తమిళ వైద్యము ఉన్న రిస్కీ యిండుండెను. ప్రజలు అప్పుడు దీని నెట్లు బోషించిరో దీనినిట్టి యూ పిలవబడును. అంగ్ల వైద్యవిధానమునందే మనము శిష్యులవడ గిన యశములు కన్పిగలవు. అదిరి, విద్యార్థికి, సహాయముల న, వైద్యమును అభివృద్ధి చేయగలదు. ఈ కాలమునందు మందు తెలియవలెననిగలదు. లేనిది యెవరైనా, వాని యాకృతి కొంత తగ్గు తెలుసుల గూడి యుండవలెను. ఇందులకు తగిన సాధన ముల వాటి, వివిధ, వైద్యాలయములను, పాఠశాలలను స్థాపించి, దేశమునందు తమిళ వైద్యము దానియంతట అదిరికాలము లోపున పరిపక్వము.

అధ్యక్షుని యుక్తవాసాంతరము వాటికేభ ముగినెను. ఆవాదము ఉదయము వ్యాధిమూర్తి రామేశంగారు, తమిళ వైద్యసంఘమున కనుబంధముగ నేర్పాటు చేయబడిన వైద్యులను పద్యమును తెలిచిరి.

పాలగీతావళి

(పిల్లల పద్య పాఠ పుస్తకములు)

ఎ. వెంకటేశ్వర స్వామిగారు అన్ని కులములందును వైద్య పాఠపుస్తకములుగా ఉపయోగించుటకు శ్రీ ద్రౌపదివారిచే అంగీకరిం బడి, విద్యారాధికారిల అనుమతిని తెలుగుజిల్లాల లోని యెలిమెంటరీ స్కూళ్లలో వాడబడుచున్నది. ఈ పుస్తక ములు వేంకటేశ్వరశ్రీశ్రీ కవులచే 1, 2, 3, 4, 5, కరకులు యావయోగములలోను (వాయుబడినవి).

మొదటి కరకు	0-2-0
రెండవ కరకు	0-2-0
మూడవ కరకు	0-2-6
నాలుగవ కరకు	0-2-6
ఐదవ కరకు	0-3-0

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయం, కాకినాడ.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగష్టు 28-వ తేది మంగళవారము

1) ధాన్యములు			
దసరాయిల వా 1-కి	ర 45.0-0	మొదలు	55.0-0 నుక
బియ్యం బస్తాలు		మొదలు.	వరకు.
మనుమ తేనాలి	ర 45 గలవి	ర 12.0-0	12.8-0
నెలూరి	,, డిటా	,, 14.8-0	15.0-0
డిల్లీ	,, డిటా	,, 15.0-0	15.8-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8.8-0
నవ్వులు	,,	22.0-0	26.0-0
(2) పప్పు ధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి 205	ర.	12.0-0	ర 12.8-0
నెలూ	,, డిటా	,, 10.14-0	11.2-0
నెలూ	,, డిటా	,, 11.8-0	12.0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 18.8-0	15.8-0
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7.0-0	7.4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులయూనె వా 1-కి		ర 150.0-0	155.0-0
నెయ్యి వ 1-కి		,, 14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరునెలకవచ్చ వా 1కి	,,	55.0-0	60.0-0
యితర ప్రదేశము		,, 56.0-0	58.0-0
వేరునెలకవచ్చ గానుగ వా 1-కి	ర 125	మినుమానె 120	
అమడము నూనె వా 1-కి		ర 128.0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
కాయపసుపు వా 1-కి		ర 215.0-0	220.0-0
కురపసుపు		ర 195.0-0	200.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరి) వా 1-కి	ర 90.0-0	105.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమణి మణుగు 1-కి	ర 40,	48	
కాళమాన్తి పాయకట్టు		ర 60,68	
బెల్లము వా 1-కి		ర 40.0-0	50.0-0
చింతపండు వా 1-కి		ర 85.0-0	46.0-0
(5) ఇనుము			
పట్టాలు రభం వా 1-కి		ర 84.0-0	85.0-0
చదరం		,, 85.0-0	88.0-0
రవుండు		,, 89.0-0	50.0-0
(6) లోహములు			
వెండి 100 కులంకు		ర 78.0-0	80.0
బంగారము, కులము 1-కి		ర 24.8-0	25.0.
వరన 1-కి		ర 16.6-0	
ఇల్లడి వా 1-కి		ర 805.0-0	810.0-0
రాగి డిటా		ర 860.0-0	865.0-0
అస్కా చెక్కర బ 1-కి		ర 42.4-0	42.8-0
(7) రంగులు చలిద్రవ			
అవుకప్పుడు		20 డిగ్రీలు	ర 240
డిటా		16 డిగ్రీ	251

వేలం నోటీసు

కాకినాడ సబుకోర్టులో
O. S. 19/1919. E. P. 120/1922.
ట్రాన్సుఫరు వాది:—కె. కృష్ణారెడ్డి
ప్రతిపక్షి:—మంగిపూడి కృష్ణశర్మగయరాజు.
ఈ వెంబరు తిథికి దీనిబట్టి ట్రాన్సుఫరువాది 1 మొదలు 5 వరకు అను మంగిపూడి కృష్ణశర్మ గయరాజు తాలూకు గోదావరి డి. కాకినాడ సబుజిల్లాలో చేసిన కాకినాడ గ్రామంలోని పాతి మునిసిపల్ నెం. 4200 మొదలు 1588 రల్లకు సమానమయిన 7/1793 క్రొత్త మునిసిపల్ నెంబరు గల వెంటటిమేడ, దాదా, యెల్లు వయరాజులన్న, కొవ్వూడ గ్రామం తాలూకు య 17/51 ట్టు భూమిని అమ్మతాపుర క్రయ మనే రామేశ్వరంగ్రామం తాలూకు య 11-79 ట్టు భూమిని రాజవోలతాలూకా కొత్తపేట సబుజిల్లాలో చేసిన పొడగట్టుబల్లి గ్రామం తాలూకు య 3-85 ట్టు భూమిని వెంటటిలోగిల్లి వేం వెంబుచుచున్నాడు! సదరు వేలం డి 28-9-1923 నుండి తేదీ 11 ఫుంటుల లగాయతు 5 ఫుంటుల వరకు కాకినాడ సబుకోర్టువారి యెడకు జరుగవచ్చును. సదరు అమ్మతా పాతి మ చేయలచారు యికా యితర లిప్పిల్లు యెవయినను తెలిసికోవలసిన యెడల కాకినాడలో ట్రాన్సుఫరు వాది ప్లీడరుగా రగు పుష్పలూరి భీమశంకరశాస్త్రిగారి ఆఫీసులో తెలిసికోవచ్చును.
వి. భీమశంకరం,
కేసు 20-8-23.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

మొదలు ఎస్. ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల పండితులవారిచే తయారు చేయబడిన లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అది కుద స్యదేశములకలచే తయారు చేయబడినది తెలుప మిక్కిలి సంతోషించెదను. వాటిని వాడుటకుల సోటికి మంచి మహానుభవము, విడుదల రొమ్ముపడినెను, అద్దరి, చ్చాద్రోగములు, కడుపుబొప్పి, తంతుబద్ధములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని అయ్యుత్తర వైద్యులందరు తప్పక వాడుట మంచిది.

డాక్టర్ల ప్రభాకరు, డెప్యూ ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గాడుయేటూ, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వైద్య యు. ఎస్. పి. వి. ఎస్, సానిటరీ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్సల్టింగు కమిషన్, ఆగియూరినందు, నెం 2 బొంబాయి.

కానకేశ్వరి ఉష్ణము, శీతలముచే గలుగు దగ్గు, మక్కడగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముపడికము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే వుదరును.

[07 యొక్కడ సన్నటి బనలందరు మీ కస్తూ మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన నుగుములను మంచి మిక్కిలి తృప్తి చెందిరి. శి బుద్ధును మరల పంపవలెను. ఎస్. రాజుధర్మ బాతువర్తకులు 1 డ్డలూరుసోపు కర్నూలు జిల్లా. [594]

బ్రాంచి:— నెం 331, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

సంహార భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు వీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వార్థత్యాగము, కర్ణజననము, ద్రాపదీ స్వయం వరము, ద్రాపదీవస్త్రాపహరణము, సైంధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయ భారము, అభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మదోణ కర్ణులయుద్ధము, దుర్యోధనునిపరితాపము చక్కగా వర్ణింపబడినవి వేయేల చదివిచూడుడు.

దస్తావేజుల మతలవి 1-0-0

నివిరివినియ్య, క్రిమిసలు, రిజిస్ట్రేషనువగై రా స్తాంపులు జర్జీలు వ్రాయుమార్గము తెలుపును. శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ, గుంటూరు

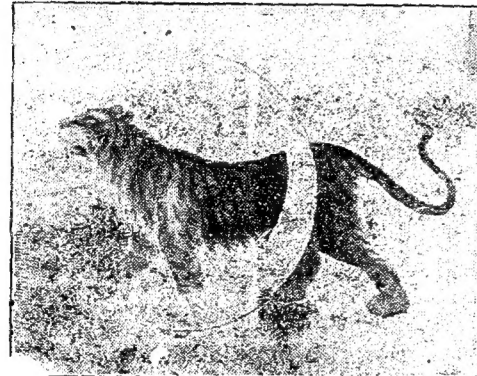
ఆశ్చర్యము - జ్యోతిషము

హనుమాన్ జ్ఞాన ఆరూఢము
అంజనేయస్వామి మూలముగ జ్ఞానదృష్టిగలన చెప్ప బడుచున్నది భర్తవ్యాజ మైన 5 ప్రశ్నలు వ్రాసి కవనలో వేసి లగ్నాచేసి పంపియెడల కవన ను తెచ్చిమాడనే లోకనివ ప్రశ్నలకు సరియగు బడలు వ్రాసి మాకకరుకొనమా పంపు దుము చిలసము ప్రశ్న వ్రాయు లెడల కవనమిద వ్రాయ వలెను. జాతిక విషయములను వ్రాసి పంపవలెను.
1 ప్రశ్ననుండి 5 ప్రశ్నలవరకు 1-0-0
5 ప్రశ్నలకు వై (పతి) ప్రశ్నకు 0-4-0
1 సంవత్సర కాలము నెలవారీగ ఫలమువ్రాయ 1-4-0
వారఫలముగ వ్రాయ 4-8-0
తక్కిన విషయములకు వ్రాసి తెలిపికొనవచ్చును.
విలాసము:—అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుక్కణి.

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు చాధ పడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

చంద్రుడు &

వులి

వర్తకగుర్తుగల

మరుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని నినాశనము చేయుదు.

Manufactured By
NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.
Osaka (Japan)

SOLE-AGENT
Hasanali Kamroodin,
71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

వైద్య రత్న పండిత డి. నాచారాచారి గార్లు

జీవామృతము

కొంచుజేతనుండరి
అమూల్యమైన
మూలికలతోడదను
లోహములతోడను
తయారు చేయబడిన
జీవీయ దివ్యామృతము

దివ్యామృతము రక్తమును కుగ్రహమయముందు అమోఘశక్తి చూపించును. యెముకలకు, మస్తిష్కభాతువుకు, మాంసమునకు కుగ్రహభాతువుకు బలము నిచ్చును. భాతువులందు వేడిని పోనిగొలును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల బలములేని రోగులకు మిగుల సుత్తమమైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి జీవామృతము చలవచేయును. శ్వాసము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిత్యా హమును కలిగియునకు గాని నరములకు దృఢబలమును కలుగజేయును. అది విద్యార్థులనును శిశువుల క్షేమించి పనిచేయు వారిలకు సర్వకాలములది సుచేత నుండదగిన అమృత ఘనమును సందేహము లేదు. యియ్యది శేవలము అమూల్యములైన శివభులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ 4-0-0.

త్యాగింగు మరియు పోస్ట్ జిల్లా రైలాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల బాపితాను కొరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.

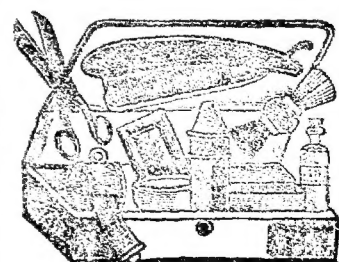
ఆయుర్వేదాశ్రమం,

తంతులడన్:—పండిట్, మదరాసు. నెం. 41 ఆచారప్పవీధి, మద్రాసు.

Best Hollow Ground

Razor

911

We are selling this well-known Hollow Ground Razor, English make, in white and black handles durable blade a

less than whole-sale price viz. at Rs. 6 with 1 brush, 1 stick shaving soap, 1 sharpening stone, 1 strop 1 scissor. 1 bottle oil, 1 water cup.

V. S. WATSON Co.
POST BOX No. 105,
MADRAS.

అష్టతాంజనము

ఎ రాస్త్రికు తెల్ల

పన్నీరు పువ్వునబ్బు

సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంతైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎరాస్త్రికు తెల్లపన్నీరు పువ్వు సబ్బుయొక్క అత్యుత్కృష్టమైనటువంటియు, అసమానమగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము.

ఇట్టి సబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు!

629

(4)

అన్ని ఆంగళ్లయందు దొరకును.

వెంట్రుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికారమునుపే త్వరపడుదు. ఉడికవచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిశు హింద్యమున్నను, యిది దివ్యవర్షము

వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గడకుగ గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకలె నుండి మెరుగు చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని తరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబిడ్డియగునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలనూనెను విన్ను శర్యోత్కృష్టమైనది జేయును.

తల బుడి 1-కి లెక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

"Everybody's favourite Toilets, Kaminiya Oil, & Otto Dilbahar, Sold everywhere,"

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"టటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడి 15 ఫర ద్దు 2-0-0

ద్రామ బుడి 15 ఫర ద్దు 0-12-0

1/2 ద్రామ బుడి 1-5 ఫర ద్దు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మయ లమ్మవారంబద్ధనమ్మ, శరణు అమ్మవారిబద్ధనా దా దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామసీదు, బొంబాయి.

126

మీకు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును.

మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు లోక - ప్రసిద్ధము.

మీరు వినియుండురు గాన వ్రాయడమైనది.

వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము

అధికము - ఎల్ల విషయములకు గాను దయచేసి

వ్రాయుండి.

విశేషము:-

ఆతంకనిగ్రహ బౌషధాలయము

28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. కాబట్టి బాలములో శాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, నవ్వి పోకము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోప్పులు, మొదలగు అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవాయోధమువలె పనిచేయును. తలగొలది నీసాణ విక్రయ మగుచున్నది. (8851)-ని

200 మాత్రలనీసా 1-కి రు 0-4-0; డబ్బు నీసాణ రు. 2-8-0

వి. పి. చార్జీ ఎన్నిటికై నా రు 0-6-0.

వి. పి. వి. అందు కో. ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిశేపి, పెల్లూరుబిల్దా.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి

తేది నుండి అన్ని థరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము సమస్థరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిద్రునట్లును

ఆయుర్వేద బౌషధములను తయారు చేయు

చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు

ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు

పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో

ధరల పట్టి పంపబడును.

జాంఘా పర్త స్వాటికల్

వర్ష

ఆయుర్వేద బౌషధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,

పోస్ట్ విజంట్లు: కాకినాడ.